

§ 16 b tilladelse efter husdyrbrugloven

Hedevejen 17, 5932 Humble

Afgjort den 3. juli 2024

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Henrik Elnegaard Hedevejen 17 5932 Humble Tlf. 6262 6262 h.elnegaard@mail.dk
Husdyrbrugets navn og adresse	Hedebygård Hedevejen 17 5932 Humble
Ejer af ejendommen	Henrik Elnegaard
BFE-nummer	7823638
Matrikelnummer	7b, Nordenbro By, Magleby
Virksomhedens art	Kvægbrug
CHR-nummer	18134
CVR-nummer	18 03 38 01
P-nummer	10 01 41 60 54
Virksomhedstype	Kvægbrug med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission på mellem 750 og 3.500 kg NH ₃ -N pr. år
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Natur og miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	243097
Godkendt produktionsareal	1.926 m ² .
Journal nr.	24/5038
Øvrige afgørelser	Byggetilladelse. Evt. udledningstilladelse, nedsivningstilladelse, jordflytningstilladelse
Konsulent	Max Jakobsen Miljørådgivning, mjb@maxjakobsen.eu

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Hedebygård v/ Henrik Elnegaard
Hedevejen 17
5932 Humble

Miljø og Teknik

Klima, Natur og Miljø

Svendborgvej 135

5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 33 33

Svendborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 b, stk. 1 til husdyrbruget på Hedevejen 17, 5932 Humble. Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse første gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler tilladelsen på baggrund af de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår, og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 3. juli 2024

Godkendt: Lene Jultved
Agronom

Annonceret på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmesider den 3. juli 2024.

Klagefristen udløber den 31. juli 2024.

Søgsmålsfristen udløber den 3. januar 2025.

---

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

Resumé

Henrik Elnegaard har søgt Svendborg kommune om tilladelse til at udvide husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 1.510 m² til et produktionsareal på 1.926 m² på Hedevejen 17, 5932 Humble.

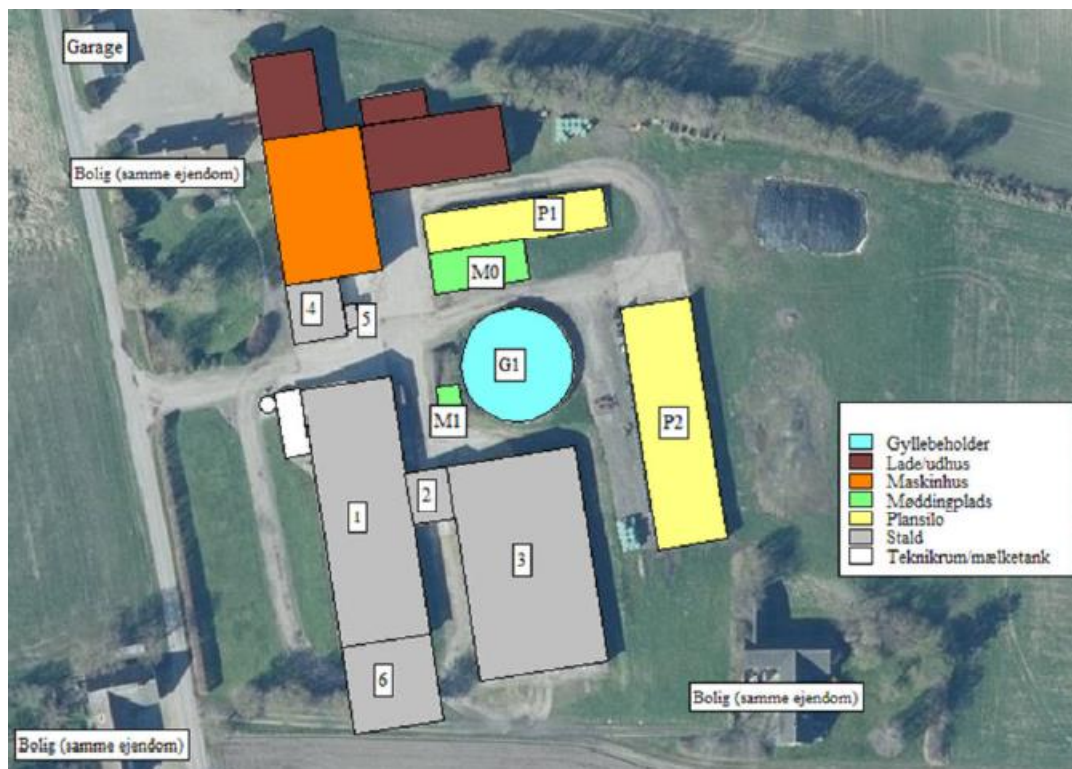
Der er søgt om:

- At forlænge en eksisterende stald med en tilbygning på 18 x 19 m, indeholdende et produktionsareal på 338 m².
- At etablere en ny 40 m² møddingsplads placeret ved eksisterende gyllebeholder og anvende den nuværende møddingsplads til ensilageplads.
- At opsætte kalvehytter svarende til et areal på 10 m² langs en eksisterende bygning.
- At anvende eksisterende stald 4 til kvæg med et produktionsareal på 68 m².
- At der må gå alle typer af kvæg i alle staldene.

Hidtil har husdyrbrug fået lov til et bestemt antal dyr, et vægtinterval og dyretype (kalve, kvier, malkekøer). Her er søgt om "Flexgruppe; Alle Kvæg". Det betyder at der kan holdes kvæg af alle aldre, vægte og typer i alle stalde fremover.

Udvidelsen og ændringerne er omfattet af husdyrbrugloven.

Placeringen af de nye bygninger og anlæg kan ses på nedenstående kort:

Produktionen af husdyrgødning består af både flydende husdyrgødning og dybstrøelse.

Ammoniakfordampningen stiger fra 1.880 kg N/år til 2.190 kg N/år.

Husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt. Nærmeste naturområde er en § 3 beskyttet mose. Der er med udgangspunkt i bl.a. naturområdets tilstand og øvrig tilførsel af næringsstoffer vurderet, at ammoniakdepositionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en tilstandsændring af dette naturområde.

Husdyrbruglovens lugtkriterier overholdes i forhold til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Der er fastsat støjgrænser i henhold til Miljøstyrelsens vejledninger for støj – og det er vurderet, at støjgrænserne overholdes.

Antallet af transporter til og fra ejendommen ændres ikke med det ansøgte, da antallet af dyr forventes at være ca. det samme. Der vil derfor fortsat være ca. 574 stk. transporter pr. år. Størstedelen af transporterne afvikles i kortere perioder i forår og efterår. Der vurderes, at støj fra driften samt transport ikke medfører væsentlige gener. Det er desuden vurderet, at husdyrbruget ikke giver anledning til øvrige gener fra eksempelvis støv, lys, skadedyr, affald mv.

Det vurderes, at det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Resumé	4
Indholdsfortegnelse	6
Indledning	8
Svendborg Kommunes afgørelse	8
<i>Lovgrundlag</i>	8
<i>Afgørelse med vilkår</i>	9
<i>Generelle forhold</i>	12
<i>Retsbeskyttelse</i>	13
<i>Klagevejledning</i>	13
<i>Søgsmål</i>	15
Miljøteknisk redegørelse	16
<i>Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse</i>	16
<i>Ejendomsforhold</i>	16
Ansøger og ejerforhold.....	16
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.....	16
Biaktiviteter.....	16
<i>Placering</i>	17
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold.....	17
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.....	21
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	24
Produktionsareal.....	24
Drift af staldanlæg.....	25
Ventilation.....	26
Rengøring.....	26
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg</i>	27
Ammoniakdeposition til naturområder.....	27
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter).....	30
Lugt.....	32
Støj.....	34
Rystelser.....	38
Transport.....	39
Støv.....	40
Lys.....	40

Skadedyr	41
Affald	42
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	43
<i>Egenkontrol</i>	46
Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).....	46
Forebyggelse af uheld	47
Offentlig høring	47
<i>Konklusion</i>	47
BILAG	48
Bilag 1. Miljøansøgning	49
Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger og produktionsarealer	67
Bilag 3. Langeland Kommunes tankplads-retningslinjer (december 2020).....	72
Bilag 4. Støj	76

Indledning

Svendborg Kommune har via Max Jakobsen Miljørådgivning den 1. marts 2024 modtaget ansøgning om udvidelse og produktionstilpasninger af husdyrproduktionen på Hedevejen 17, 5932, Humble. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 243097, version 2. Der er søgt om et produktionsareal på 1.926 m² og at:

- At forlænge en eksisterende stald med en tilbygning på 18 x 19 m, indeholdende et produktionsareal på 338 m².
- At etablere en ny 40 m² møddingsplads placeret ved eksisterende gyllebeholder og anvende den nuværende møddingsplads til ensilageplads.
- At opsætte kalvehytter svarende til et areal på 10 m² langs en eksisterende bygning.
- At anvende eksisterende stald 4 til kvæg med et produktionsareal på 68 m².
- Flexibilitet til at holde alle slags kvæg i alle stalde, kaldet Flexgruppe; Alle Kvæg.

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune meddeler tilladelse og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Der er tidligere meddelt følgende godkendelser efter husdyrbrugloven:

- § 11 miljøgodkendelse af april 2011

Denne tilladelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for tilladelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i tilladelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven³ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁴, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

---

² Lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. LBK nr. 446 af 8. april 2022 med senere ændringer.

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 300 af 20. marts 2024 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøtilladelsen i perioden 17/6 til 2/7 2024 af 8 parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler), foruden orientering af 3 foreninger. Der er ikke indkommet høringssvar.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune tillader hermed husdyrbruget på Hedevejen 17, 5932 Humble, 7b, Nordenbro By, Magleby, i henhold til § 16 b, stk. 1 i husdyrbrugloven.

Tilladelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, pt. ansøger, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse.

Det afgøres samtidig, at tilladelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Der er tidligere givet dispensation for afstandskrav til skel i forhold til plansilo/ensilageplads. Der ændres ikke på denne ensilageplads, og dispensationen er derfor fortsat gældende. I forbindelse med nærværende miljøtilladelse kan der derfor ikke klages over dispensationen.

Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget, og tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor tilladelsen er meddelt.

Hvis tilladelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilladelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Husdyrbrugets byggeri

1. Bygning nr. 6 skal placeres som ansøgt og vist på bilag 2. Bygningen skal etableres i tilsvarende materialevalg som den eksisterende bygning, som den er en forlængelse af og i samme højde. Der må maksimalt etableres en bygning på 18 x 19 m indeholdende et produktionsareal på maksimalt 338 m². Bygningen skal etableres med fast støbt bund og der må anvendes dybstrøelse i staldafsnittet.
2. Kalvehytterne skal placeres som ansøgt ud for østsiden af stald 4. Kalvehytterne må have et produktionsareal på maksimalt 10 m². Kalvehytterne skal placeres på fast bund med fald mod afløb til opsamlingsbeholder.
3. Der må etableres en møddingsplads på 8 x 5 m med randmur på tre af siderne. Pladsen skal leve op til kravene for opbevaringsanlæg til fast husdyrgødning.
4. Der skal senest en måned før igangsættelse af byggeriet sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravene til dræn er overholdt.
5. Nyt byggeri skal etableres i samme eller tilsvarende materialer og farver, som de eksisterende driftsbygninger.
6. Der skal etableres en afskærmende beplantning syd for stald 6 og dermed syd for markvejen til Hedevejen 19. Det kan enten være en række træer som de eksisterende eller en hæk, der består af minimum tre rækker af egnstypiske arter.

Produktionsstørrelse og staldindretning

7. Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 1.926 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Total areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	1.030	645	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
2	Flexgruppe: Alle kvæg	98	85	Dybstrøelse
3	Flexgruppe: Alle kvæg	1.211	250 530	Dybstrøelse Sengestald med spalter (linespil)
4	Flexgruppe: Alle kvæg	135	68	Dybstrøelse
5	Flexgruppe: Alle kvæg	10	10	Dybstrøelse
6	Flexgruppe: Alle kvæg	338	338	Dybstrøelse
Ialt		2.822	1.926	

8. Staldanlægget skal drives med naturlig ventilation.

Rengøring

9. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Støv

10. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
11. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

12. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
13. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr og fluer

14. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.
15. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Håndtering af affald

16. Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

Gødning – opbevaring og håndtering

17. Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.
18. Der skal etableres en tankplads ved gyllebeholderen, som indrettes med fast bund og afløb til gyllesystemet. Afløbet skal være dimensioneret således, at større spild kan opsamles. Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen.

Opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier

19. Indretning af tanke og tankplads skal følge Langeland Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 3.
20. Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Langeland kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.
21. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder andre olieolieholdige produkter skal:
- være overdækket
  - placeres på belægning, der er tæt overfor olieholdige produkter og uden afløb.
22. Der hvor andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
23. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

Støj

24. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

25. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

26. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

27. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Vaskeplads

28. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder. Ved vask af marksprøjte på vaskepladsen skal opsamlingsbeholderen være overjordisk.

Generelle forhold

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændringer, der kan medføre en forøget forurening eller andre virkninger på miljøet før Svendborg Kommune har meddelt godkendelse hertil. Det vil blandt andet omhandle ændring eller udvidelse af produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, dyreholdets sammensætning, plansiloanlæg, faste pladser med afløb til brug for kalvehytter, fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagevand eller forhold omkring støj, transport m.v. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Svendborg Kommune gør endvidere opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 b, efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos kommunen.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne tilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af tilladelsen medmindre,

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne tilladelse. Påklages tilladelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde tilladelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, samt på Langeland Kommunes hjemmeside www.langelandkommune.dk og **klagefristen er dermed den 31. juli 2024.**

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videresende klagen til behandling i Miljø- og Fødevarerklagenævnet sammen med vores

bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

- Henrik Elnegaard, Hedevejen 17, 5932 Humble. Mail: h.elnegaard@mail.dk

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 295 m (markeret med blå) og tilstødende matrikler (markeret med X).

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Greenpeace, info.dk@greenpeace.org
- Langeland Miljøforeningen, v. Carl Erik Sander, ces@post3.tele.dk

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til ansøgers konsulent Max Jakobsen og Langeland Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening, langeland@dof.dk er ligeledes blevet informeret.

Søgsmål

Ønskes tilladelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt jf. § 90 i husdyrbrugloven.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 3. januar 2025.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøredegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 243097, version 2) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Endvidere er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgers miljøtekniske redegørelse, samt det indsendte skema i husdyrgodkendelse.dk, og vurderer, at oplysningskravet, der er beskrevet i kapitel 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er opfyldt.

Den miljøtekniske redegørelse er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i ansøgers beskrivelser af det ansøgte, samt beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Tilladelsen meddeles til husdyrbruget på Hedevejen 17, 5932 Humble. Ansøger og ejer pt. er Henrik Elnegaard, Hedevejen 17, 5932 Humble.

Ejer er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Ansøger ejer ikke andre ejendomme. Svendborg Kommune vurderer, at dette er korrekt, og der er derfor ikke brug for en vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Vurdering af sammatrikulering

I følge husdyrbruglovens § 3 stk. 1 skal husdyranlæg på samme ejendom godkendes samlet.

I følge Geodatastyrelsens matrikelregister består ejendommen af 7 matrikler. Det ansøgte husdyranlæg ligger på hovedmatriklen, og der ligger ikke stalde, gødningsopbevaringsanlæg eller andre driftsbygninger til brug for husdyrhold på de øvrige matrikler.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at alle ejendommens anlæg er indeholdt i det ansøgte.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om biaktiviteter og vurderer derfor, at dette ikke er tilfældet.

Placering

Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

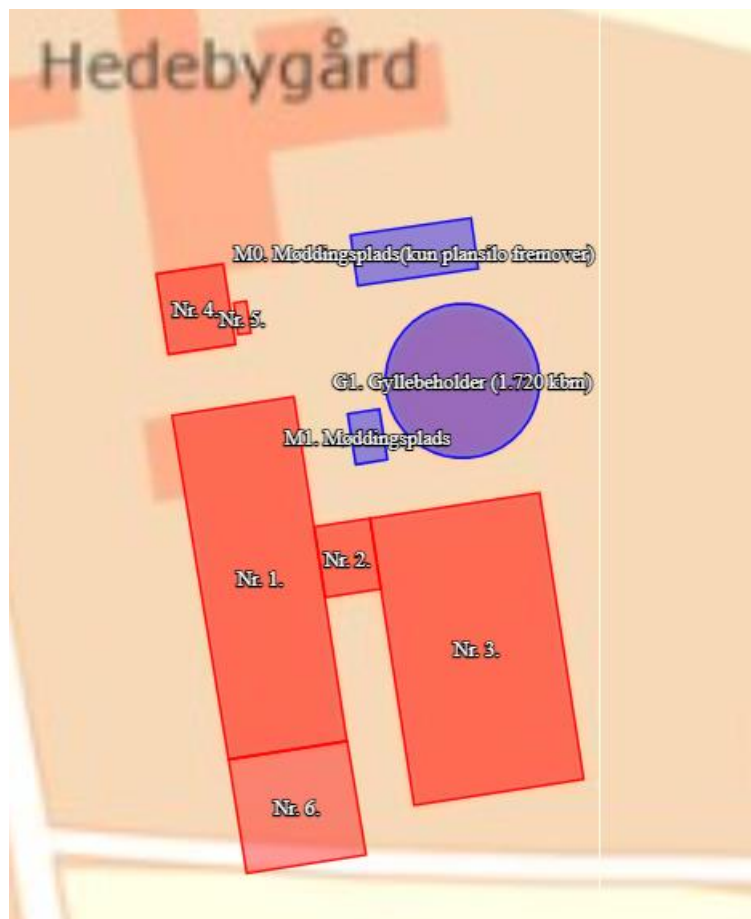
Husdyrbruget ligger 845 m sydøst for Nordenbro på det sydlige Langeland.

Der er søgt om at forlænge stald 1 (markeret på nedenstående kort med "Nr. 6"). Bygningen får et grundareal på 18 x 19 meter. Bygningen bliver med en kiphøjde på 9 m ligesom den eksisterende stald, og i samme materialevalg. Bygningen indrettes med dybstrøelse.

Der opsættes ligeledes kalvehytter ved stald 4 (markeret på nedenstående kort med "Nr. 5"). Der opsættes på et areal svarende til ca. 10 m². Hytterne har en højde på ca. 2,5 m.

Der etableres også en ny møddingsplads med et grundareal 8 x 5 m svarende til 40 m². Møddingspladsen indrettes med en randmur på tre sider. Murene bliver 1,7 meter høje. Åbningen på pladsen vender mod syd. Pladsen indrettes i beton.

Placeringen af husdyranlæggets eksisterende og nye bygninger fremgår af nedenstående kort og af bilag 2:

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af det nye byggeri, og der stilles derfor følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- *Bygning nr. 6 skal placeres som ansøgt og vist på bilag 2. Bygningen skal etableres i tilsvarende materialevalg som den eksisterende bygning, som den er en forlængelse af og i samme højde. Der må maksimalt etableres en bygning på 18 x 19 m indeholdende et produktionsareal på maksimalt 338 m². Bygningen skal etableres med fast støbt bund, og der må anvendes dybstrøelse i staldafsnittet.*
- *Kalvehytterne skal placeres som ansøgt ud for østsiden af stald 4. Kalvehytterne må have et produktionsareal på maksimalt 10 m². Kalvehytterne skal placeres på fast bund med fald mod afløb til opsamlingsbeholder.*
- *Der må etableres en møddingsplads på 8 x 5 m med randmur på tre af siderne. Pladsen skal leve op til kravene for opbevaringsanlæg til fast husdyrgødning.*

Afstandskrav

Afstandskravene i Husdyrbruglovens § 6, 7 og 8, skal overholdes for nyetableringer og eksisterende stalde, hvori der sker en ændring der medfører en forøget forurening. I denne ansøgning gælder afstandskravene i forhold til opsætning af kalvehytter, forlængelse af eksisterende stald og etablering af møddingsplads.

Der er i forbindelse med tidligere miljøgodkendelse er der givet dispensation for afstandskrav til naboskel for etablering af plansilo/ensilageplads. Der sker ingen ændringer af denne ensilageplads i forbindelse med denne godkendelse. Dispensationen er fortsat gældende. Forholdene omkring dispensationen kan derfor ikke påklages i forbindelse med denne godkendelse.

Svendborg Kommunes bemærkninger og vurdering

§6

Etablering, udvidelse og ændringer af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening er ikke tilladt indenfor 50 m fra nedenstående boliger og områder. Placering, afstand og krav fremgår af det efterfølgende oversigtskort og tabel:

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 m	845 m (Nordenbro)
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	1.000 m (lokalplan 101 – Udlagt til offentlige formål ved Magleby)
Nabobeboelse	50 m	95 m (Hedevejen 6)

Svendborg Kommune vurderer, at de valgte udpegninger og afstande er korrekte, og at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6.

§7

Ifølge husdyrbruglovens §7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

Der ligger ingen naturområder indenfor 10 m fra det ansøgte anlæg.

§8

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening skal overholde en række afstandskrav til f.eks. vandindvindingsanlæg, dræn mv. Afstandskravene og afstanden til de konkrete anlæg/områder fremgår af den efterfølgende tabel.

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/anlæg med forøget forurening
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	860 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	3 km
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	100 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 m	29 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 m	100 m
7) Naboskel	30 m	35 m

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 8.

Dræn

Ifølge husdyrbrugloven må der ikke være permeable rør/dræn indenfor 15 meter af projektet. Ifølge ansøgers oplysninger omkring drænføring, så er der umiddelbart ikke dræn indenfor 15 m af de planlagte nye bygninger. Der er ikke fremsendt yderligere oplysninger herom.

Svendborg Kommune har ikke – ud over ansøgers oplysninger - konkret viden om placering af dræn i området, hvor projektet gennemføres. Ejer af husdyrbruget er til hver en tid forpligtet til at sikre, at afstandskravet til dræn overholdes i forhold til etableringer, udvidelser eller ændringer, hvor forureningen øges. Der skal derfor senest 1 måned før byggeriet sættes i gang sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, der bekræfter, at afstandskravet til dræn er overholdt. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at omlægning i faste rør, fjernelse af dræn

i faste rør samt ændret placering kræver, at der udarbejdes en tilladelse efter vandløbsloven – reguleringen af dræn må ikke gennemføres før Langeland Kommune (vandløbsmyndigheden) har meddelt tilladelse efter vandløbsloven.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal senest 1 måned før igangsætning af byggeriet sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravet til dræn er overholdt.*

Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold

Svendborg Kommune vurderer at de ansøgte nye bygninger, ikke er placeret indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer
- Landskabelige interesseområder
- Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser
- Værdifulde landskaber
- Geologiske beskyttelsesområder
- Kystforland
- Kulturhistoriske områder

Husdyrbruget er placeret indenfor:

- Større sammenhængende landskaber

De større sammenhængende landskaber er områder med betydelige landskabsværdier og landskabstræk, der er særlige for Langeland. Det område som husdyrbruget er beliggende i, er Hatbakkelandskab som ligger langs østkysten, hvor området er karakteriseret ved at hatbakkestrøgene ligger i rækker og området veksler mellem hovedgårdlandskaber og landbrugsland.

Svendborg Kommunes vurdering

I Langeland Kommunes Kommuneplan for 2021-2033, er det beskrevet, at de større sammenhængende landskaber er sårbare overfor større bebyggelser, større tilplantninger og større tekniske anlæg. Det er beskrevet at større bebyggelser er defineret som f.eks. biogasanlæg og solcelleparker mens større tekniske anlæg er beskrevet som f.eks. vindmøller, antenner over 30 m i højden. Det er Svendborg Kommunes vurdering at etablering af den ansøgte forlængelse af eksisterende stald, opsætning af 10 m² kalvehytter og etablering af 40 m² møddingsplads, ikke hører under kategorien større bebyggelse eller større tekniske anlæg. Det ansøgte vurderes derfor ikke at være i strid med Langeland Kommunes Kommuneplan.

Landskabskarakteranalyse

Husdyranlægget er placeret indenfor karakterområde 13 i Langeland Kommunes kommuneplan 2021-2033. Området "Sydlangelands Landbrugslandskab" er et bølget

småbakked terræn med marker og spredt bevoksning. Området hvor husdyrbruget er beliggende er et karakteristisk for område. Tilstanden er middel og for området gælder, at det skal vedligeholdes.

Det ansøgte ændrer ikke på området karakter eller udtryk og Kommuneplanens udpegning forhindrer ikke, at det ansøgte kan etableres indenfor området.

Erhvervsmæssig nødvendighed

De fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom må anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. Meget store landbrugsbygninger med industriel karakter eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme vil dog ikke anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. I vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed er det også relevant at vurdere, om der på ejendommen forefindes en eksisterende bygningsmasse, der kan erstatte et nyt byggeri.

Svendborg Kommunes vurdering

De ansøgte bygninger har ikke industrilignende karakter. Der er ikke bygninger eller andre tekniske anlæg på ejendommen, der egner sig til anvendelse til det ansøgte projekt. Det vurderes derfor at den ansøgte bygning, opsætning af kalvehytter, ændring af møddingsplads til plansilo og etablering af ny møddingsplads, er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommen.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed.

Svendborg Kommunes vurdering

Det ansøgte byggeri placeres helt op ad den eksisterende stald, hvor den ansøgte bygning er forlængelse af staldbygningen. Derudover ændres en eksisterende møddingsplads til brug for ensilage. Det kræver ikke, at der bygges nyt, og selve placeringen er i tilknytning til det eksisterende anlæg, da pladsen ligger helt op ad en anden plansilo og med ca. 5 meter til eksisterende gyllebeholdere. Den ansøgte møddingsplads ligger mellem gyllebeholderen, og staldanlægget og ligger således også i tilknytning til det eksisterende anlæg.

Når hele husdyranlægget betragtes, vil det visuelt fremstå samlet og som en helhed. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det nye byggeri placeres i tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

Det ansøgte byggeri placeres indenfor landskabsområdet "Sydlangelands Landbrugslandskab", jf. Langelands Kommunes kommuneplan 2021-2033.

Byggeriet er jf. Langeland Kommunes landskabsanalyse fra 2012 beliggende indenfor karakterområde 13. Sydlangelands landbrugslandskab. Sydlangelands Landbrugslandskabet er især karakteriseret ved et bølget til småbakked terræn, der i høj grad er opdyrket, og hvor

middelstore marker afgrænses af spredt bevoksede diger eller transparente hegn. Landskabet omkring ejendommen er karakteristisk og er middel intakthed, idet især landskabets skala er ændret som følge af nedlagte hegn og diger. Landskabet omkring ejendommen skal vedligeholdes, og det anbefales at nyt landbrugsbyggeri bør have en lav karakter og placeres i tilknytning til eksisterende bygninger for at understøtte den eksisterende bebyggelsesstruktur. Den samlede bygningsmasse bør sikres en transparent grøn afgrænsning.

Landskabskarakteren har sin oprindelse omkring udskiftningen, hvilket tydeligt ses af landskabet. I Kommuneplanen er det vurderet at der generelt er et fint samspil mellem naturgeografi og arealanvendelse, dog er lavbundsområdernes naturlige udbredelse flere steder reduceret ved dræning til fordel for opdyrkning.

Landskabskarakteren vurderes generelt at være robust over for indpasning af f.eks. nye eller større lavbundsområder eller skovrejsning, da disse elementer i dag indgår i landskabskarakteren. Det er dog en forudsætning, at elementerne indpasses de eksisterende strukturer og landskabets skala. På grund af kystnærheden og oplevelsen af kystlandskabet kan landskabet være sårbart over for større byggeri, herunder landbrugsbyggeri. Det vurderes dog muligt i vid udstrækning at indpasse disse elementer i landskabet.

Langeland Kommunes Kommuneplan har det strategiske mål for området skal vedligeholdes. Det betyder, at der ved ændringer i arealanvendelsen eller ved andre aktiviteter bør lægges vægt på at tilpasse disse i den eksisterende landskabskarakter og samspillet til de omkringliggende landskaber.

Svendborg Kommunes vurdering

Det ansøgte bygger videre på et eksisterende staldanlæg og alle ansøgte elementer ligger i tilknytning til eksisterende bygningsmasse.

Det vurderes at tilbygningen til den eksisterende stald ikke vil have nogen væsentlig påvirkning af landskabet i området. Der er særlig lagt vægt på at der er tale om en mindre tilbygning på 338 m² og ejendommen er placeret lavt i landskabet. Det skal sikres at den nye tilbygning som den eksisterende ejendom afgrænses med en transparent grøn bevoksning. Det vil i praksis sige, at de eksisterende træer der er syd for stald 1 genetableres syd for stald 6 og syd for den nye vej der laves. Ansøger har oplyst, at markvejen til ansøgers anden bolig på samme ejendom flyttes, så den kommer til at slå et sving syd om gavlen på det nye staldafsnit. Ansøger har desuden oplyst, at den eksisterende markoverkørsel til offentlig vej vil fortsat blive anvendt uden ændringer, og at den eksisterende beplantning langs markvejen fra den offentlige vej til ny stald bibeholdes.

Der stilles vilkår om, at der etableres en beplantning syd for stald 6 og syd for den nye markvej, der sikrer en transparent grøn bevoksning i stil med det eksisterende:

Det kan både være en række træer som de eksisterende eller en hæk, der består af minimum tre rækker af egnstypiske arter.

Det er Svendborg Kommunes vurdering at det ansøgte projekt kan etableres uden at være i strid med retningslinjerne i Langeland Kommunes Kommuneplan.

Kulturhistorie

Det ansøgte er placeret i en afstand af 930 meter fra det nærmeste fredede fortidsminde. Fortidsmindet er en rundhøj fra oldtiden. Fortidsmindet ligger syd for Nordenbro.

Konklusion

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af kulturhistoriske værdier.

Rekreative områder

Nærmeste rekreative område er et lokalplanlagt område syd for husdyrbruget. Området er beliggende i en afstand af 1.000 meter. Området er udlagt til turisterhverv ved Broløkke Herregård.

Konklusion

Det ansøgte byggeri vil ikke medføre nogen væsentlig påvirkning af kulturhistoriske værdier.

Geologiske værdier

Fra husdyrbruget er der ca. 1,4 km til nærmeste område af særlig landskabelig og geologisk interesse. Området er beliggende vest for husdyrbruget. Områdets nærmeste kant ligger ca. 400 meter vest for Nordenbro og dækker et område på ca. 1,2 km². I Langeland Kommunes Kommuneplan, er det vurderet at i de geologiske beskyttelsesområder må karakteristiske og oplevelsesrige landskaber og geologiske landskabstræk og deres indbyrdes overgange og sammenhæng ikke sløres eller ødelægges af bebyggelse, tekniske anlæg, gravning, skovtilplantninger, terrænændringer eller kystsikring.

Konklusion

Det ansøgte udgør en samlet enhed og er ikke industrilignende eller unormalt højt byggeri. Byggeriet vurderes ikke at ændre på landskabets karakteristika. Det er Svendborg Kommunes vurdering at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af geologiske værdier.

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Ansøgers ejendom (Hedebygaard) er vurderet til at have en lav bevaringsværdi og det samme har de omkringliggende ejendomme. Den nærmeste værdifulde bebyggelse er Hedevejen 10, som er beliggende i en afstand af 260 meter. Ejendommen er beliggende i sydøstlig retning fra husdyrbruget og ejendommen er vurderet til at have en høj bevaringsværdi (bevaringsværdi 3). Ejendommen har dog ingen fredningsstatus.

I en afstand af 690 meter ligger Hedevejen 13, hvor stuehuset har fredningsstatus (bevaringsværdi 2). Denne ejendom er beliggende i nordøstlig retning fra husdyrbruget.

Konklusion

Det er Svendborg Kommunes vurdering at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af bymiljøer eller værdifulde bebyggelser. Det ansøgte har ingen fjernvirkning på de omkringliggende ejendomme idet disse ligger i god afstand til husdyrbruget.

Samlet konklusion

Svendborg Kommune vurderer, at med ansøgers vurdering i ansøgningsmaterialet og ovenstående supplerende vurdering, samt fastsættelse af de efterfølgende vilkår vil det ansøgte byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Fastsættelse af vilkår:

- *Nyt byggeri skal etableres i samme eller tilsvarende materialer og farver, som de eksisterende driftsbygninger.*
- *Der skal etableres en afskærmende beplantning syd for stald 6 og dermed syd for markvejen til Hedevejen 19. Det kan enten være en række træer som de eksisterende eller en hæk, der består af minimum tre rækker af egnstypiske arter.*

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

De eksisterende og de nye staldbygninger jf. bilag 2 indrettes til produktion af dyr i Flex-gruppe "alle kvæg", og på følgende måde:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	1.030	645	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
2	Flexgruppe: Alle kvæg	98	85	Dybstrøelse
3	Flexgruppe: Alle kvæg	1.211	250 530	Dybstrøelse Sengestald med spalter (linespil)
4	Flexgruppe: Alle kvæg	135	68	Dybstrøelse
5	Flexgruppe: Alle kvæg	10	10	Dybstrøelse
6	Flexgruppe: Alle kvæg	338	338	Dybstrøelse
Ialt		2.822	1.926	

I bilag 2 er placeringen af produktionsarealet i de enkelte staldafsnit markeret.

Svendborg Kommunes vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger fra det tidligere godkendte staldanlæg, oplysninger fra BBR, samt de faktiske forhold på bedriften, som det er konstateret i forbindelse med de lovpligtige miljøtilsyn.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader etablering og indretning af det ansøgte husdyrbrug. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Fastsættelse af vilkår

- Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 1.926 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyrearter, dyretyper:

Stald	Dyretype	Total areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Flexgruppe: Alle kvæg	1.030	645	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
2	Flexgruppe: Alle kvæg	98	85	Dybstrøelse
3	Flexgruppe: Alle kvæg	1.211	250 530	Dybstrøelse Sengestald med spalter (linespil)
4	Flexgruppe: Alle kvæg	135	68	Dybstrøelse
5	Flexgruppe: Alle kvæg	10	10	Dybstrøelse
6	Flexgruppe: Alle kvæg	338	338	Dybstrøelse
Ialt		2.822	1.926	

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg N/ha/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg beregnes - i det digitale ansøgningssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1993,8	195,7	2189,6
Nudrift	1644,4	235,7	1880,1
8 års-drift	1644,4	235,7	1880,1

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningsystemet beregnet til:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1994	196	2190
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1994	196	2190
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

Ansøger har, i miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at ammoniakemissionen reduceres ved at anvende de ansøgte staldsystemer.

Svendborg Kommunes vurdering

Det anvendte staldsystem bidrager til, at BAT-kravet overholdes. Der stilles derfor vilkår til det anvendte staldsystem – vilkåret er fastsat i afsnittet om produktionsareal. Svendborg kommune vurderer, at ejendommen, med anvendelse af det beskrevne staldsystem, lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT.

Ventilation

Staldanlægget er åbent og dermed indrettet med naturlig ventilation, som sikrer et stort luftskifte. Da der kun er naturlig ventilation i de enkelte staldafsnit, stilles der ikke vilkår til driften af ventilationen. Da lugtspredningsbilledet er forskelligt alt efter, om der anvendes naturlig ventilation eller mekanisk ventilation, skal der søges om ændringer i ventilationsteknik. Svendborg Kommune stiller derfor nedenstående vilkår.

- *Staldanlægget skal drives med naturlig ventilation.*

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses og der opnås en god staldhygiejne. Dette vil bl.a. indebære, stalde og fodringsanlæg holdes rene og at sengebåse, kalvehytter og dybstrøelsesarealer holdes tørre.

Svendborg Kommune vurderer, at fastsættelse af nedenstående vilkår vil sikre at staldanlægget holdes i en god hygiejnisk tilstand.

- *Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant eller, hvor loven fastlægger det i en metode, vurderes merpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8 års drift.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Det fremgår af ansøgningen, at ammoniakemissionen er 1.880 kg NH₃-N/år i 8-årsdrift og 1.880 kg NH₃-N/år i nudrift. Emissionen fra det ansøgte anlæg er 2.190 kg NH₃-N/år.

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af ansøgningsmaterialet og af kort under de enkelte beskrivelser af natur-kategorierne.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **2189,6** (kg NH₃-N/år)   Meremission (8 års-drift): **309,5** (kg NH₃-N/år)   Meremission (nudrift): **309,5** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Strandeng i Natura 2000 område	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nr. 6. Vandhul	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	1,0
Nr. 5. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,6	3,6
Nr. 4. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,6	4,2
Nr. 3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,6	4,1
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Resultatet opnås med udgangspunkt i det valgte staldsystem.

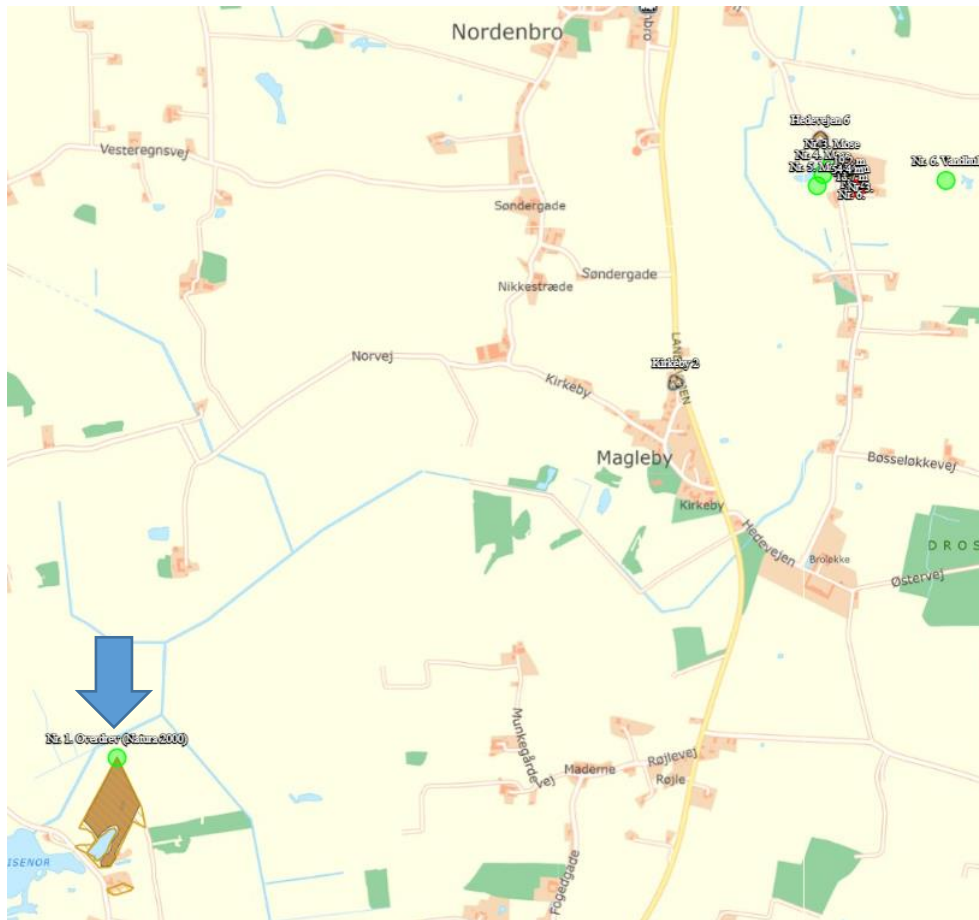
Der er i afsnittet om *Produktionsareal og Drift af anlæg* fastsat vilkår herom.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget følgende kategori 1 naturpunkter:

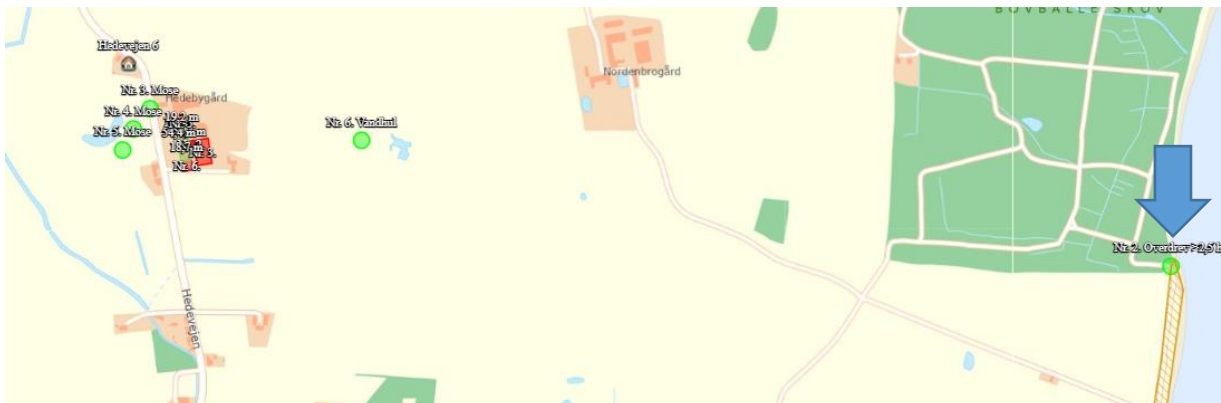
Der er ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrugsejendomme, da der ikke er nogen i nærheden.

Naturområdet er beskrevet i miljøansøgningens afsnit 2.6.3. Naturområdet er et kalkoverdrev og er beliggende ca. 3 km sydvest for husdyrbruget. Totaldepositionen til naturområde er 0,0 kg/ha/år. Dermed overholdes husdyrbruglovens grænseværdi på 0,7 kg N/ha/år i husdyrbrugloven.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3- beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbrugloven krav til kategori 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende kategori 2 naturpunkter:

Nærmeste kategori 2-naturområde er et overdrev der ligger cirka 1,7 km øst for staldanlægget.

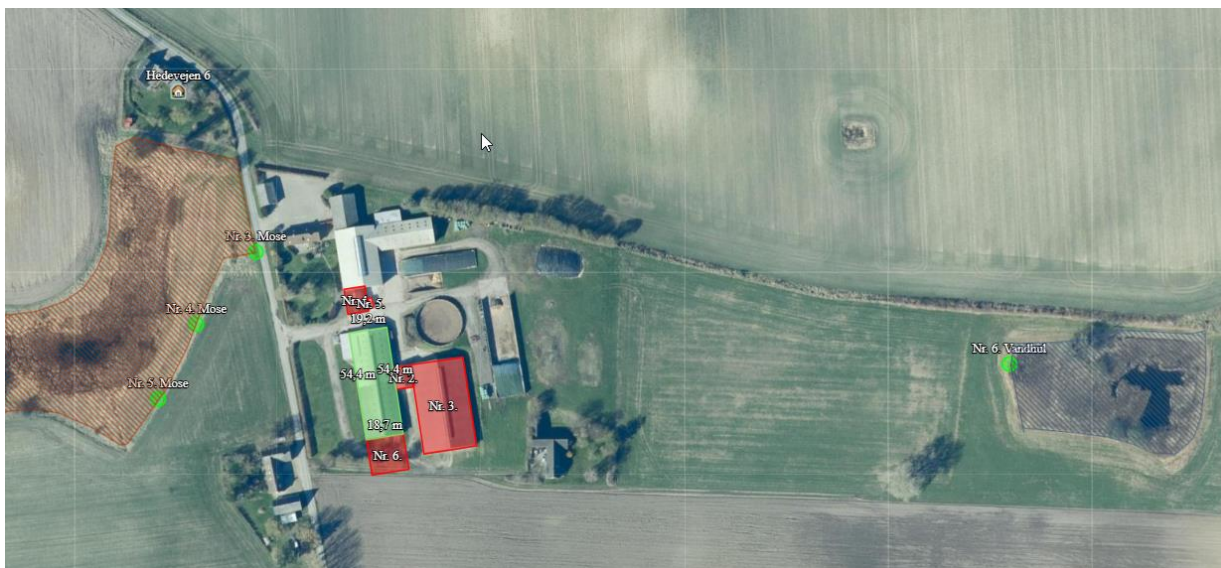
Naturområdet er beskrevet i miljøansøgningens afsnit 2.6.4. Totaldepositionen til området er 0,1 kg N/ha/år. Dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende Kategori 3-naturpunkter:

Der er tale om en beskyttet mose, hvor ansøger har sat 3 beregningspunkter for at sikre, at der er beregnet ammoniakdeposition til det mest kritiske punkt. Punkterne er markeret med "Nr. 3. Mose", "Nr.4. Mose" og "Nr. 5 Mose". Naturområder er beskrevet i miljøansøgningens afsnit 2.6.5.

Mosen er placeret vest for ejendommen i en afstand af ca. 50 meter fra nærmeste staldafsnit. Der er ikke registreret beskyttede eller fredede arter i området.

Beregningerne viser, at merdepositionen til naturområdet er 0,6 kg N/ha/år. Det gælder for alle 3 punkter. Kravene til ammoniakdeposition er overholdt.

Nærmeste områder med beskyttet skov er beliggende længere væk en mosen. Det har derfor ikke været nødvendigt at beregne ammoniakdeposition til disse områder, da kravene er overholdt til mosen, som ligger tættere på husdyrbruget.

Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder

Ansøger har beskrevet øvrige naturområder i ansøgningens afsnit 2.6.6. Det drejer sig om en nærliggende sø, der er § 3-beskyttet.

Søen ligger i en afstand af ca. 270 meter og i østlig retning. Der er ikke registreret beskyttede eller fredede arter i området. Ammoniakdepositionen til søen er 0,1 kg N/ha/år.

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for NATURA 2000-område

Nærmeste naturområde indenfor NATURA-2000 området Sydfynske Øhav, som ikke er omfattet af husdyrbruglovens natur-kategorier er strandenge, og området er placeret cirka 3,3 km vest for husdyrbruget. Ammoniak-depositionen til dette område er 0 kg N/ha/år. Det ansøgte projekt vil ikke medføre nogen fysiske ændringer af det konkrete naturområde.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke NATURA 2000 området.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at

- kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.
- der ikke er grundlag for at fastsætte krav til maksimal merdeposition i forhold til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur.
- der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁶ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse⁷.

Svendborg Kommune har kendskab til konkrete fund af følgende bilag IV-arter i nærområdet:

Springfrø		
-----------	--	--

⁶ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

⁷ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Svendborg Kommune har desuden kendskab til at følgende bilag IV-arter kan forekomme i lokalområdet:

Vandflagermus	Dværgflagermus	Klokkefrø
Sydflagermus	Stor vandsalamander	Spidssnudet frø

Padder

Stor vandsalamander, Springfrø og Spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Klokkefrø lever i lysåbne rene vandhuller, og er udpegningsgrundlag i Natura 2000-område nr. 127 Sydfynske Øhav. Der er ikke registreret klokkefrøer i området omkring husdyrbruget.

Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Der findes et vandhul øst for husdyrbruget, hvor der er registreret arten Springfrø. Ansøger har beregnet ammoniakdepositionen til vandhullet. Det vurderes at tilstanden af søerne ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt, da merdepositionen af ammoniak som følge af produktionsudvidelsen er så lille, at det ikke vil ændre vandhullernes tilstand. Se ovenstående afsnit om § 3 natur. Det ansøgte projekt påvirker desuden ikke småskove, levende hegn eller sten- og jorddiger. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge bilag IV-padders yngle- eller rasteområder.

Flagermus

Sydflagermus yngle- eller rasteområder vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. Sydflagermus vælger næsten altid beboelseshuse gerne lidt større villaer eller større huse på landet. De vælger aldrig mere åbne bygninger som lader og lignende. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkantens placering, forløb og beskaffenhed.

Vandflagermus kan blive påvirket negativt af brud på, nedlæggelse eller anden forringelse af ledelinjer i landskabet. Restaureringsarbejder på gamle stenbroer over vandløb eller reparationer af revner i broer eller sten-, beton- eller andre strukturer i nærheden af fersk- eller brakvandsflader kan påvirke vandflagermusen negativt. Vandflagermus kan desuden påvirkes negativt af forurening af søer, vandløb og brakvandsområdet, der nedsætter insektproduktionen samt formindskelse af åbne vandflader, tilgroning af vandflader. De kan også påvirkes negativt af forringelse af miner, gamle iskældre, slotskældre o. lign. som vinterkvarter.

Dværgflagermus kan blive negativt påvirket af fældning af træer med hulheder, træer med revner og sprækker, kapning af grene med hulheder osv. De kan desuden påvirkes negativt af større ændringer af skovkanternes placering, forløb og beskaffenhed, plantning af nåletræer efter afdrift af gammel løvskov og selektiv fældning af træer med potentiale for hulheder ved udtynding af skov. Da dværgflagermus ofte har sommerkvarter i huse af varierende type, kan de desuden ligesom *Sydflagermus* påvirkes negativt af forringelser af bygninger. Vandflagermus kan desuden påvirkes negativt af forurening af søer, vandløb og brakvandsområdet, der nedsætter insektproduktionen samt formindskelse af åbne vandflader, tilgroning af vandflader.

Da der ikke rives bygninger ned, fældes træer (bortset fra 2 træer hvor stald 6 er placeret) eller ændres på bevoksning og tilstanden af søer i området ikke ændrer sig, som følge af det ansøgte

projekt, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for flagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt, ud fra at der ikke er registreret flagermus i området direkte.

Plantearter

Der er ikke registreret plantearter i Svendborg Kommune, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet vurdering

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning primært reguleres ved generelle regler om overdækning af gyllebeholdere og oplag af fast gødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸, samt om tidspunkter, arealer og udbringningsmetoder, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen⁹.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse¹⁰ og lokalplanlagt boligområde m.v.¹¹ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegne geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der ligger andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹² og FMK-modellen¹³. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

---

⁸ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen), BEK nr. 2243 af 29. november 2021.

⁹ Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen), BEK nr. 1025 af 30. juni 2023.

¹⁰ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹¹ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

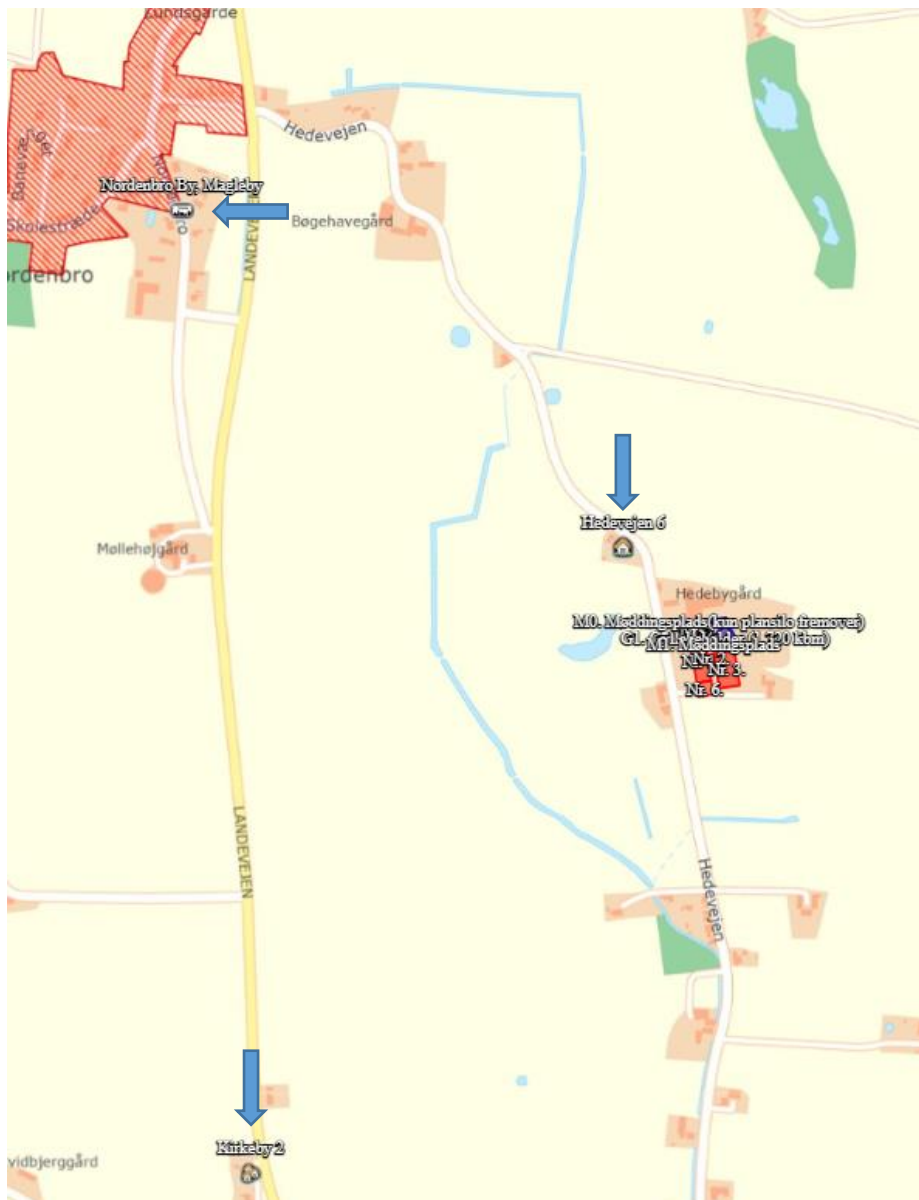
¹² Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹³ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Hvis husdyrbruget lever op til kravene for lugtgeneafstande, kan Kommunen ikke stille skærpede krav til lugtreduktion.

Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende bolig, samlede bebyggelse samt byzone er beliggende. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger og områder.

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af nabo, samlet bebyggelse og nærmeste byzone – markeret med blå pile.

Svendborg Kommune har vurderet, at de valgte udpegninger er korrekte.

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter, og resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hedevejen 6	0	FMK	77,3	77,3	194,1	Ja
 Kirkeby 2	0	NY	158,2	142,4	884	Ja
 Nordenbro By, Magleby	0	FMK	244,3	244,3	904,9	Ja

Svendborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt. Der stilles derfor ikke vilkår til begrænsning af lugt fra husdyrbruget. Beregningerne er baseret på almindelig renholdelse og vedligeholdelse af staldanlæg og Svendborg stiller derfor vilkår om renholdelse af staldanlægget. Se afsnit om rengøring.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bla., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støjimmissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkluder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkluder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 4 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Hedevejen 17 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste lokalplanlagte område og byzone/sommerhusområde er hhv. 850 og 1000 m. Afstanden til disse områder er så stor, at det i støj-mæssig sammenhæng kun er relevant at fastsætte støjgrænser for boliger i det åbne land.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15 m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Støjemission

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for støjemissionen ved at oplyse om de primære støjkloder og kildernes driftstid og placering. Der er tale om følgende kilder:

- Staldanlæg (vakuumpumpe og kølekompessor).
- Interne og eksterne transportere.
- Omrøring af gyllebeholder i foråret og efteråret i forbindelse med udbringning af husdyrgødning (periodisk støj).
- Levering af foder og foderblanding

Svendborg kommune er enig i fastlæggelsen af de primære støjkloder. Derudover vurderer Svendborg Kommune at der forekommer støj ved afhentning af mælk. Ansøger har supplerende oplyst at der afhentes mælk i 10-15 minutter.

Placeringen af kilderne fremgår af ansøgers materiale og kortet på bilag 2.

Svendborg Kommune vurderer, at indendørs placerede støjkloder som kompressor vakuumpumpe til malkeanlægget, aftipning af kraftfoder i laden og udfodring ikke skal medregnes, da lyden skærmes af bygningen.

Svendborg Kommune vurderer, at læsning af ensilage og blanding af fuldfoder samt aktiviteter omkring gylleomrøring og gylleudbring foregår afskærmet af eksisterende bygninger ift. omkringliggende naboer, og skal dermed ikke medregnes.

Støj fra intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i det konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transportere, der kører til og fra ejendommen med dyr, gylle, foder mv. I hverdagene kan der i gennemsnit forventes ca. 1,3 transportere – mens der ved sæson arbejde (udbringning af gylle, høst, ensilering) kan forekomme ca. 15-20 transportere om dagen. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget. I perioden med sæson betonet kørsel kan den interne transport sandsynligvis give anledning til et mindre støjbidrag. Der er dog tale om en forholdsvis begrænset periode, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjbidraget fra intern transport kan udelades i den efterfølgende orienterende støjberedning.

Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹⁴ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold

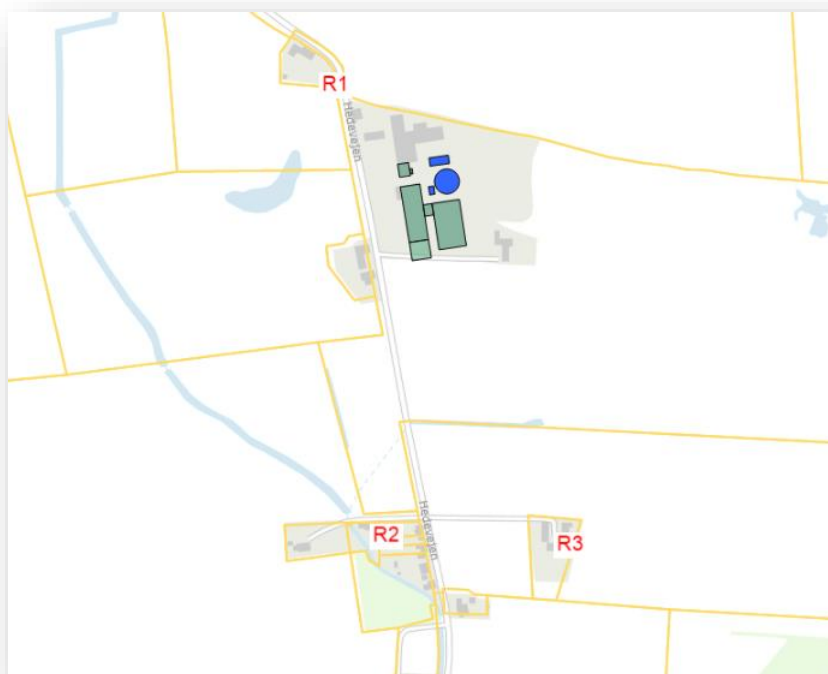
---

¹⁴ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](http://naevneneshus.dk)

til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. For husdyrbruget på Hedevejen 17 er nærmeste nabo Hedevejen 6 der er placeret NV for ejendommen i en afstand på cirka 130 m fra nærmeste stald med dyrehold. Imellem Hedevejen 6 og staldene er der en del andre bygninger der skærmer for lyden fra dyreholdet. Umiddelbart er det Svendborg Kommunes vurdering, at afstanden til nærmeste bolig samt de mellemliggende bygninger sikrer, at der ikke opstår væsentlige støjgener i forbindelse med ind- og udlevering af dyr eller daglig støj fra dyrene, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til begrænsning af støj fra dyreholdet. Svendborg Kommune vurderer dog, at der skal fastsættes et generelt vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Støj-immission

Med udgangspunkt i de væsentligste støjkilder, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en orienterende beregning af støjbelastningen i de punkter, der fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

Beregningen er gennemført med Svendborg Kommunes støjberegningsværktøj, der er udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro, som akkrediteret støjrådgiver. Beregningen anvender den fælles nordiske beregningsmetode og tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledninger for beregning af støj¹⁵.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte beregning af anlæggets støjbelastning i omgivelserne kan sidestilles med en orienterende støjmåling. Beregningen kan derfor udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og Miljøstyrelsens gældende

---

¹⁵ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og vejledning nr. 5/1993

vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes.

Beregningsforudsætninger fremgår af vedlagte bilag 4 og resultatet af den gennemførte beregning fremgår af den efterfølgende tabel:

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Hedevejen 6	9 (14)	17 (22)	20 (25)
R2	Hedevejen 10	11 (16)	19 (24)	22 (27)
R3	Hedevejen 21		8 (13)	11 (16)

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades - skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser. Tal i parentes angiver beregningsresultatet plus usikkerheden

Under hensyntagen til usikkerheden på beregningerne fremgår det, at de fastsatte støjgrænser med stor sandsynlighed kan overholdes. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der ikke skal fastsættes særlige vilkår til begrænsning af støjen fra husdyrproduktionen. Dog stilles der et generelt vilkår om, at Svendborg Kommune – hvis det vurderes at være nødvendigt – kan bede om at få gennemført en egentlig dokumentation af støjbelastningen – dog højst én gang årligt.

Fastsættelse af vilkår

- *Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:*

<i>Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 (½ time)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi</i>
<i>55 dB(A)</i>	<i>45 dB(A)</i>	<i>40 dB(A)</i>	<i>55 dB(A)</i>

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15 m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- *Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*
- *Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.*

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Landbrug anvender generelt ikke maskiner, der giver anledning til rystelser og vibrationer, som kan give væsentlige gener. Nærmeste omkringboende er beliggende mere end 100 m fra husdyrbruget. Svendborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser.

Transport

Se ansøgningsmaterialets afsnit 2.3.6. Ansøger har redegjort for at antallet af transporter forventes at forblive uændret. Ansøger har ligeledes beskrevet at de fleste transporter sker i dagtimerne mellem kl. 7 og 18, mens 10-20 % vil foregå udenfor dette tidsrum.

På kortudsnittet herunder ses til- og frakørsels-vejene på ejendommen:

Ansøger har beskrevet arten, det årlige antal og tidspunkt for transporter til og fra ejendommen i nedenstående tabel:

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned efter udvidelse	Tidspunkt
Afhentning af mælk	183	183	1 transport hver 2. dag	kl. 00-24
Afhentning af døde dyr	12	12	1 pr. måned.	Kl. 7-18
Afhentning af dyr	26	26	2 pr. måned.	Kl. 7-18
Sojakager, rapsskrå m.m.	12	12	Hverdage. Evt. lørdag formiddag.	Kl. 7-18 (Kl. 7-14)
Majs, og andet grovfoder	75	75	ca. 1-2 uger ved høst.	Kl. 6-23
Korn og halm	50	50	Sæsonbestemt forår/efterår (3-4 dages varighed).	Kl. 6-23
Udbringning af gylle	150	150	Sæsonbestemt forår/efterår (4-7 dages varighed).	Kl. 6-23
Udbringning af dybstrøelse	40	40	Sæsonbestemt forår/efterår (4-7 dages varighed).	Kl. 6-23
Diverse (renovation, brændstof m.m.)	26	26	2 pr. måned.	Kl. 7-18
I alt (gns.)	574	574		

Svendborg Kommunes vurdering

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

I gennemsnit er der ca. 1,6 transport pr. dag, men reelt færre det meste af året, da gyllekørsel er koncentreret i perioder i forår/efterår. Der forventes ikke at ske ændringer i transportbilledet med det ansøgte.

Nærmeste nabo er beliggende mere end 100 meter fra nærmeste indkørsel til og fra husdyrbruget. Samtidig er der tale om et mindre husdyrbrug og et ret begrænset antal transporter pr. dag.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transporter, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Støv

Ansøger har beskrevet i miljøansøgningens afsnit 2.3.5 at støv kan forekomme ved håndtering af foder og halm, men at der er bygninger og levende hegn mellem nabobeboelserne og de aktiviteter, der kan give støvgener.

Svendborg Kommunes vurdering

Husdyrbruget er beliggende med god afstand til de nærmeste naboer. Ud mod offentlig vej, er husdyrbruget afskærmet af beplantning/hæk. Støv fra kørsel på interne veje og håndtering af halm og foder, vil derfor være minimal udenfor ejendommens areal. Derudover sker en del af aktiviteterne bag bygninger i forhold til de nærmeste omkringboende.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger og husdyrbrugets beliggenhed i forhold til de omkringboende, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Svendborg Kommune stiller følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Lys

Ansøger har beskrevet anvendelse af lys i miljøansøgningens afsnit 2.3.3. Der er lys i staldene, når dagslyset ikke slår til og der anvendes orienteringslys i staldene om natten, så dyrene kan orientere sig. Der er ligeledes udendørs lyskilder.

Svendborg Kommunes vurdering

Stald 1 ligger parallelt med Hedevejen og stalden har en åben side ud mod vejen. Mellem vejen og staldanlægget er der dog beplantning/hæk, der effektivt afskærmer for indsyn til staldanlægget og dermed begrænser lysgener fra stalden om natten. Mod syd har stald 1 to åbninger/porte i gavlen. Her har staldanlægget et læhegn som ligeledes effektivt skærmer for indsigt til stald 1. Stald 3 er ikke afskærmet mod syd. Gavlen på stald 3 har også to åbninger/porte. De eneste ejendomme, som kan se lys fra staldanlægget, er Hedevejen 8 og

19, som begge er ejet af ansøger. Vinklen fra disse to boliger og til gavlene af staldanlægget, betyder, at det er meget begrænset, hvad der kan ses af lys. Med udvidelsen af stald 1, vil den eksisterende stald 3 afskærme mod Hedevejen nr. 19, mens boligen ved Hedevejen 8 vil kunne se lys fra staldanlægget siden mod vest. Ansøger har oplyst, at den eksisterende beplantning langs markvejen fra den offentlige vej til ny stald bibeholdes, og vil umiddelbart skærme lidt for indkig fra Hedevejen 8. Der er desuden tidligere stillet vilkår ud fra landskabsmæssige betragtninger om beplantning syd for stald 6. Det vurderes dermed, at lyspåvirkningen fra stald 6 til Hedevejen 8 vil være minimal.

Nærmeste nabobeboelser, som ikke er ejet af ansøger mod syd, er beliggende i en afstand af 280 meter. Svendborg Kommune vurderer på grundlag af omfanget af udebelysning, natbelysning samt afstand til og beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelser, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener til disse. Mod nord er der øvrige bygninger mellem stalde med natbelysning og boliger, som i øvrigt er beliggende i stor afstand.

Svendborg Kommune fastsætter følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle lysgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Skadedyr

Skadedyr, der kan forekomme i tilknytning til husdyrbrug, vil oftest være flue, rotter og mus.

Ansøger har i miljøansøgningens afsnit 2.3.4 beskrevet, at skadedyr forebygges og bekæmpes på følgende måde:

- Oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester

Svendborg Kommunes vurdering

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Der er tidligere fastsat vilkår om rengøring, der skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Forebyggelse af rotter og mus sker bl.a. ved at sikre, at der hvor foder håndteres og opbevares skal der renholdes og vedligeholdes, og der stilles vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning eller privat sikringsordning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium, og der stilles vilkår herom.

Svendborg Kommune vurderer, stiller følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.*
- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).*

Affald

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen¹⁶, og af Langeland Kommunes gældende Regulativ for erhvervsaffald https://langelandkommune.dk/Files/Files/Erhverv/Erhvervsaffald/Erhvervsaffaldregulativ_godkendt%20endelig%2013052019.pdf .

Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med Langeland Kommunes erhvervsaffaldsregulativ. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr¹⁷, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Husdyrbruget skal til hver en tid efterleve gældende affaldsregulativ og lovgivning.

Håndtering af affald er beskrevet i miljøansøgningens afsnit 2.5. Der opbevares ikke spildolie på ejendommen. Farligt affald afhentes af godkendt modtager eller afleveres til genbrugsplads.

Svendborg Kommunes vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at opbevaringen af affald skal ske på en sådan måde, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne, og der stilles vilkår om dette.

Medicin

Ansøger har oplyst, at medicin opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere og bortskaffes via godkendt modtager eller afleveres på genbrugspladsen.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår vedr. opbevaring og håndtering af medicin.

Fastsættelse af vilkår:

- *Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.*

¹⁶ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2512 af 10. december 2021 (affaldsbekendtgørelsen).

¹⁷ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bl.a. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne godkendelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for såvidt angår opbevaringskapacitet i gyllebeholder og møddingsplads, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har redegjort for gødningsproduktion og opbevaringskapacitet i ansøgningsmaterialets bilag 3.

Der er beregnet en samlet mængde flydende husdyrgødning på 3.382 m³ og 196 m³ dybstrøelse pr. år.

Husdyrbruget råder over en gyllebeholder på 1.720 m³, gyllekanaler med en kapacitet på 670 m³ og en lejet gyllebeholder på 780 m³. Samlet er der opbevaringskapacitet til 3.170 m³ flydende husdyrgødning pr. år.

Svendborg Kommunes vurdering

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle svarer til 6 måneder – tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog svare til 9 måneder.

Husdyrproduktionen har en samlet opbevaringskapacitet på 2.390 m³ og hertil lejes en gyllebeholder på 780 m³. Det giver en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Kravene til opbevaringskapaciteten kan dog opfyldes ved skriftlige aftaler om opbevaringskapacitet på andre ejendomme eller afsætning af husdyrgødningen. Der skal derfor til enhver tid foreligge en skriftlig aftale om leje af gyllebeholder eller anden dokumentation for tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for flydende husdyrgødning fra den samlede husdyrproduktion med den lejede beholder. Reglerne om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er et tilsynsmyndighedsregler. Svendborg kommune er tilsynsmyndighed på reglerne, og reglerne vil løbende blive kontrolleret f.eks. i forbindelse med de lovpligtige miljøtilsyn. Svendborg kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede krav.

Den samlede opbevaringskapacitet på møddingspladsen svarer til ca. 60-80 m³. Dybstrøelse må dog lægges i markstak, så der er i praksis ikke problemer med at have tilstrækkelig opbevaringskapacitet for dybstrøelse. Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for fast husdyrgødning/dybstrøelse.

Håndtering af gylle og dybstrøelse

Gylle håndteres i forbindelse med tømning af gyllekanaler til gyllebeholder, og i forbindelse med tømning af gyllebeholder.

Dybstrøelsen kørers ud to gange om året.

Svendborg Kommunes vurdering

Ved udbringning af gylle skal husdyrbruget sikre mod spild i forbindelse med læsning/pumpning af gyllen til vogne og lignende. Der er ingen fastmonterede pumper på gyllebeholderen. Pumpning af gylle skal ske under overvågning. Der stilles derfor nedenstående vilkår.

Fastsættelse af vilkår

- *Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.*
- *Der skal etableres en tankplads ved gyllebeholderen, som indrettes med fast bund og afløb til gyllesystemet. Afløbet skal være dimensioneret således, at større spild kan opsamles. Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen.*

Anvendelse af farlige stoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Ansøger har oplyst at der er en olietank og at frist olie opbevares på fast støbt bund uden afløb. Der opbevares ikke spildolie. Medicin opbevares i lukkede tætte beholdere og pesticider opbevares i aflåst rum. Rummet har fast støbt bund uden afløb.

Det vurderes i det efterfølgende, om der skal fastsættes vilkår til opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier.

Olie og olieholdige produkter

Langeland Kommune har vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes – se vedlagte bilag 3. Formålet med retningslinjerne er at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ved ændringer af tanke og tankpladser f.eks. flytning af en tank, støbning af nyt gulv mv. skal tank og tankpladsen indrettes i overensstemmelse med de retningslinjer, der er gældende på tidspunktet for ændringen. Der stilles vilkår herom.

Ansøger har redegjort for, at der på husdyrbruget er en dieseltank på 1.200 liter. Derudover er der en fyringsolietank, som ikke har noget med husdyrbruget at gøre. Dieseltanken er placeret på fast støbt underlag og underlaget har ikke afløb.

Tanken opfylder kravene i de nugældende retningslinjer for indretning af tankpladser. Opsætning af olietanke skal også fremadrettet overholde retningslinjerne for indretning af tankpladser. Der stilles vilkår herom.

Opbevaring af olieholdige produkter, skal foregå på en måde, så forurening af jord og grundvand undgås. Det er oplyst, at der ikke opbevares spildolie, men der opbevares frist olie. Der hvor

olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der være overdækket, og belægningen skal være vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb. Endelig skal der forefindes opsugningsmateriale, og et eventuelt spild skal straks opsamles og bortskaffes som farligt affald.

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer, Svendborg Kommune, at indretningen af tanke og tankpladser samt håndtering og opbevaring af olieholdige produkter vil kunne opfylde de fastsatte vilkår.

Fastsættelse af vilkår

- *Indretning af tanke og tankplads skal følge Langeland Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 3.*
- *Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Langeland kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.*
- *Opbevaring af olieolieholdige produkter skal:*
  - *være overdækket*
  - *være placeres på belægning, der er tæt overfor olieholdige produkter og uden afløb.*
- *Der hvor andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald sammen med opsugningsmaterialet.*

Kemikalier

Opbevaring af bekæmpelsesmidler, rester herfra samt tom emballage skal følge reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler¹⁸.

De generelle regler fastsætter ikke regler om belægning og kontrol af denne for tæthed. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at en forudsætning for, at der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand er, at kemikalier opbevares på en tæt belægning, og at der ikke er risiko for spild til afløb mv.

Ansøger har beskrevet at pesticider opbevares i aflåst rum og at rummet har fast støbt underlag og der er ikke afløb i rummet.

Fastsættelse af vilkår

- *Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.*

---

¹⁸ *Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, BEK nr. 1569 af 19. december 2022 med senere ændringer (bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen).*

Spildevand

Ansøger har redegjort for produktionen, mængden samt bortledning af spildevand i ansøgningsmaterialets bilag 3. Det er beregnet, at der årligt kommer 840 m³ vand fra befæstede arealer. Vandet ledes til gyllebeholderen.

Ansøger har supplerende oplyst at alt tagvand fra ejendommen ledes via drænrør til åben rende mod syd (ligger på ansøgers egen ejendom). Tagvand fra den nye stald vil ledes til samme åbne rende via samme drænrør. Der er ikke tilkoblet andre ejendomme på drænrøret, der leder til den åbne rende.

Svendborg Kommunes vurdering

Vand fra ensilagepladser og ny møddingsplads skal ledes til opsamlingsbeholder. Den nye møddingsplads skal indrettes i overensstemmelse med reglerne på området.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle regler er tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for såvidt angår denne type af spildevand.

I forbindelse med etablering af stald 6 (forlængelse af stald 1), skal der søges enten udledningstilladelse eller nedsivningstilladelse, hvis der etableres tagrender på bygningen. Tilladelse til håndtering af regnvandet skal søges særskilt f.eks. i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.

I forbindelse med det ansøgte, sker der ingen ændringer i håndtering af sanitært spildevand.

Fastsættelse af vilkår:

- *Al vask af maskiner, redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder. Ved vask af marksprøjte på vaskeplads skal opsamlingsbeholderen være overjordisk.*

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for egenkontrol i ansøgningsmaterialets afsnit 3. Svendborg kommune vurderer, at det er beskrevet fyldestgørende. Der er i denne godkendelse stillet vilkår, der er omfattet af krav om egenkontrol. Egenkontrollvilkårene er fastsat under de relevante afsnit, og omfatter blandt andet:

- Dokumentation for bortskaffelse af affald og farligt affald.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Svendborg Kommune skal - ud over kravet om anvendelse af BAT i forhold til ammoniakemission – sikre, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I det omfang, hvor forurening ikke kan undgås, skal det sikres, at der er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

Svendborg Kommunes vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation for f.eks. vandforbrug, strømforbrug, håndtering af døde dyr mv., idet der er tale om et mindre landbrug,

der ikke er underlagt kravene til IE-brug jf. kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle regler og husdyrbrugets beskrevne drift, er tilstrækkeligt til at sikre, at der anvendes bedst tilgængelige teknik.

Forebyggelse af uheld

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget skal indrettes og drives sådan, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne.

Det fremgår af miljøansøgningens afsnit 2.4 at mulige driftsforstyrrelser og uheld vurderes at være i forhold til uheld med overløb eller revnet gyllebeholder eller væltet gylletransport.

Svendborg Kommunes vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår om beredskabsplan og oplæring af personale indenfor forebyggelse af uheld, da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug. Gyllebeholderne er underlagt de generelle lovkrav om beholderkontrol og det fremgår af ansøgningsmaterialet, at personalet er instrueret i håndtering af akutte miljøuheld. Svendborg Kommune finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Offentlig høring

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgningen efter husdyrbruglovens § 16 b om tilladelse af husdyrproduktionen på Hedevejen 17, 5932 Humble ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet, og ansøgningen er derfor ikke omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens § 56).

Der er derfor gennemført en høring af ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 295 m fra husdyranlægget samt ejere af tilstødende matrikler, samt Langeland Kommune, som berørt myndighed for en række faglige områder.

Høringen er gennemført i perioden fra 17/6 til 2/7 2024. Der er ikke indkommet høringssvar.

Et udkast til afgørelse har været forelagt ansøger og dennes konsulent. Der er indkommet bemærkninger vedrørende vilkår om beplantning. Svendborg Kommune har vurderet at kravet om beplantning syd for ejendommen fastholdes pga. landskabelige hensyn.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at kravene til anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT). Kravene hertil er overholdt og på den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

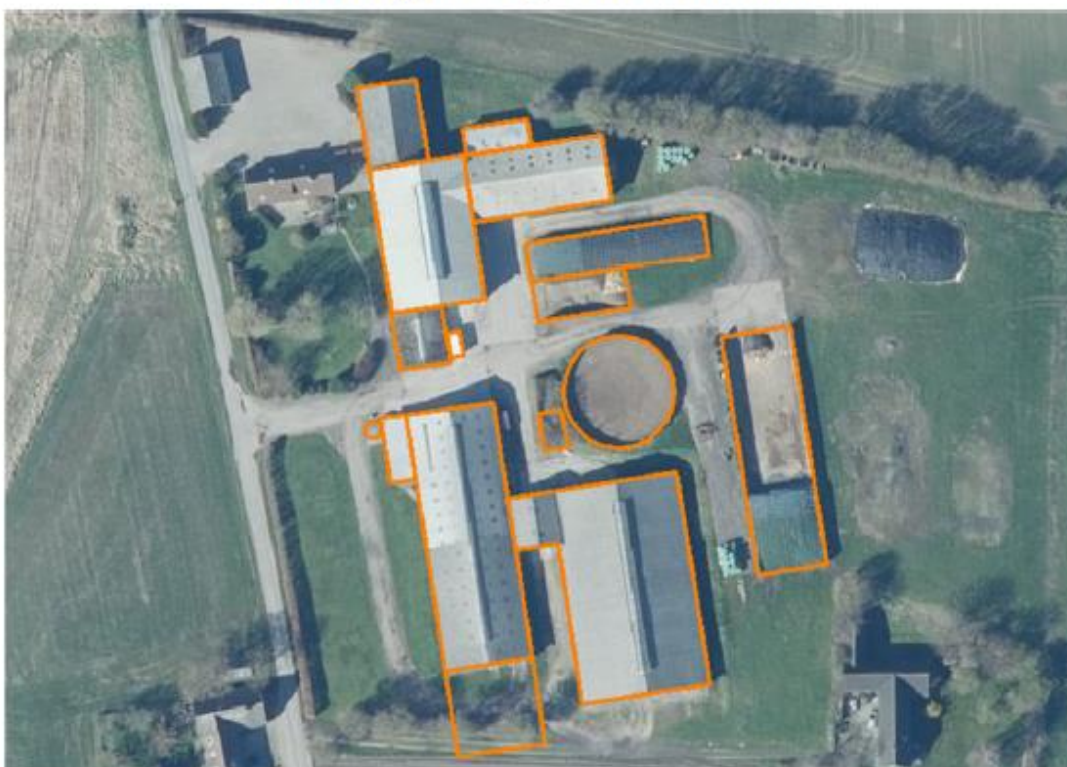
Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

BILAG

- Bilag 1. Miljøansøgning
- Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger og produktionsarealer
- Bilag 3. Langeland Kommunes tankplads-retningslinjer (februar 2017)
- Bilag 4. Støj

**Ansøgning om miljøtilladelse
af
kvægproduktionen
på
Hedevejen 17, 5932 Humble**

1 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

Adresse:	Hedevejen 17, 5932 Humble
Matr.nr.:	7B Nordenbro By, Magleby
CVR nr.:	18 03 38 01
CHR:	18134
Ansøger og ejer:	Henrik Elnegaard, Hedevejen 17, 5932 Humble E-mail: h.elnegaard@mail.dk Mobil: 20 14 90 86
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning E-mail: mib@maxiakobsen.eu Mobil: 31 34 07 17
IT-skema nr.:	243.097

Indholdsfortegnelse

1	Oplysninger om ansøger og ejerforhold	1
2	oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	3
2.1	Redegørelse over det ansøgte.....	3
2.1.1	Produktionsareal i stalde.....	3
2.1.2	Nudrift og 8-års drift.....	4
2.1.3	Overfladeareal for gødningsopbevaringsanlæg	5
2.1.4	Opbevaring af husdyrgødning	5
2.2	Lokalisering.....	5
2.2.1	Nye driftsbygninger	4
2.2.2	Afstandskrav	5
2.2.3	Lokalisering og landskab.....	6
2.3	Gener	6
2.3.1	Lugt	6
2.3.2	Støj fra anlæg og maskiner	7
2.3.3	Lys	8
2.3.4	Fluer og skadedyr	8
2.3.5	Støv	9
2.3.6	Transport	9
2.4	Driftsforstyrrelser og uheld	10
2.5	Affald og kemikalier.....	10
2.6	Ammoniak.....	11
2.6.1	Ammoniakafsætning på naturområder	11
2.6.2	Internationale naturbeskyttelsesområder	12
2.6.3	Kategori 1-naturområder	12
2.6.4	Kategori 2-naturområder	12
2.6.5	Kategori 3-naturområder	13
2.6.6	Øvrige naturområder.....	13
2.6.7	Samlet konklusion naturområder.....	14
3	Egenkontrol.....	14
	Bilag 1 – Oversigt over anlægget.....	15
	Bilag 2 – Indretning af stalde	16
	Bilag 3 – Opbevaringskapacitet	17

2 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

2.1 Redegørelse over det ansøgte

Henrik Elnegaard ansøger om miljøtilladelse til husdyrproduktionen på Hedevejen 17, 5932 Humble.

Der søges om at udvide produktionsarealet med 348 m² fra 1.935 m² til 2.283 m². Der opføres et nyt staldafsnit i direkte forlængelse af den eksisterende kostald, og der opsættes kalvehytter ved siden af et eksisterende staldafsnit. Der er en eksisterende møddingsplads, der ønskes anvendt som plansilo og der opføres derfor en ny møddingsplads ved siden af gyllebeholderen. For at bevare størst mulig fleksibilitet vil den eksisterende møddingsplads fortsat være registreret som mødding.

2.1.1 Produktionsareal i stalde

Nedenfor gennemgås de enkelte stalde med produktionsarealer. På bilag 1 er der en oversigt over staldenes placering på ejendommen. På bilag 2 er der en oversigt over staldenes indretning med produktionsarealer.

Ejendommens stalde kan inddeles i seks staldafsnit.

Stald nr. 1 – eksisterende stald (uændret)

Stalden er indrettet med følgende produktionsareal:

- Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal): 645 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg.

Stald nr. 2 – eksisterende stald (uændret)

Stalden er indrettet med følgende produktionsareal:

- Dybstroelse: 85 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg.

Stald nr. 3 – eksisterende stald (uændret)

Stalden er indrettet med følgende produktionsareal:

- Dybstroelse: 250 m²
- Sengestald med spalter (linespil): 530 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg.

Stald nr. 4 – eksisterende stald (uændret)

Stalden er indrettet med følgende produktionsareal:

- Dybstroelse: 68 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg.

Stald nr. 5 – kalvehytter/kalvebokse (ny)

Der søges om at sætte kalvehytter op på østsiden af den eksisterende stald nr. 4.

Kalvehytterne har et samlet produktionsareal på:

- Dybstroelse: 10 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg.

Stald nr. 6 – ny stald

Der søges om at opføre et nyt staldafsnit i direkte forlængelse af stald nr. 1.

Den nye stald indrettes med følgende produktionsareal:

- Dybstrøelse: 338 m²

For at have størst mulig fleksibilitet søges om flexgruppen: Alle kvæg.

2.1.2 Nye driftsbygninger

Der opføres et nyt staldafsnit i direkte forlængelse af den eksisterende stald nr. 1 og der opsættes kalvehytter ved østsiden af stald nr. 4.

Dimensioner på forlængelse af stald nr. 1

Længde: 18 meter

Bredde: 19 meter

Kiphøjde: 9 meter (samme som eksisterende stald)

Produktionsareal: 338 m²

Tilbygningen opføres i samme materialer og farvevalg som den eksisterende stald.

Dimensioner på kalvehytter ved stald nr. 4

Der er tale om mindre bygninger til småkalve.

Den samlede udstrækning af kalvehytterne er 10 m² og kiphøjde på hytterne er maksimalt 2,5 meter.

Dimensioner på ny møddingsplads:

Længde: 8 meter

Bredde: 5 meter

Sidehøjde: 1,7 meter

Overfladeareal: 40 m²

Møddingspladsen er åben i den sydvendte ende og lukket med betonvægge på de tre øvrige sider.

2.1.3 Erhvervsmæssig nødvendig

De ansøgte driftsbygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for at fremtidssikre en husdyrproduktion på ejendommen.

Der har ikke været tilstrækkeligt med plads til goldkoer og småkalve på ejendommen og der søges derfor om ekstra produktionsareal hertil. For at have ekstra plads til opbevaring af ensilage opføres der en ny møddingsplads, så der kan frigives plads til opbevaring af mere ensilage i plansilo i stedet for i markstak.

2.1.4 Nudrift og 8-års drift

Produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften er de samme og beregningerne er således identiske for nudriften og 8-årsdriften.

2.1.5 Overfladeareal for gødningsopbevaringsanlæg

Der er to eksisterende gyllebeholdere og en eksisterende møddingsplads.

Eksisterende gyllebeholder (G1)

Overfladeareal: 453 m²

Kapacitet: 1.720 m³

Eksisterende møddingsplads (M0)

Overfladeareal: 151 m²

Kapacitet: 250 m³

Der gøres opmærksom på, at den eksisterende møddingsplads for det meste vil blive anvendt til opbevaring af ensilage.

Ny møddingsplads

Overfladeareal: 40 m²

Kapacitet: 60 m³

2.1.6 Opbevaring af husdyrgødning

Der er vedhæftet et særskilt bilag 3 med beregning af opbevaringskapaciteten.

Beregningerne er baseret på følgende produktion:

- 100 årskoer
- 22 årsopdræt (0-6 mdr.)
- 78 årsopdræt (6-27 mdr.)

I alt produceres der ca. 4.222 m³ flydende husdyrgødning inklusiv opsamlet overfladevand.

På ejendommen er der opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på i alt 2.390 m³.

Der lejes en gyllebeholder, hvor der er kapacitet til opbevaring af mindst 780 m³.

Der er dermed opbevaringskapacitet til 9 måneder.

2.2 Lokalisering

2.2.1 Afstandskrav

Afstandskrav til husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg er reguleret i husdyrbruglovens §§ 6 og 8. Anlæggets placering i forhold til afstandskrav er vist i nedenstående tabel 1.

Tabel 1. Afstande ift. § 6 og 8. Afstanden er målt fra nærmeste kant af husdyr- eller husdyrgødningsanlæg.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrbrugloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Hedevejen 6)	130 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Kirkeby 2)	840 meter	50 meter
Nærmeste byzone (Nordenbro)	845 meter	50 meter

På ovenstående baggrund vurderes det, at afstandskravene i husdyrbrugloven er opfyldt.

2.2.2 Landskab

De nye driftsbygninger, der opføres, er mindre bygninger, der bygges i direkte tilknytning til eksisterende bygninger.

Ejendommen er placeret i et større sammenhængende landskabsområde og indenfor kystnærhedszone.

For de større sammenhængende landskabsområder gælder: "I det åbne land i øvrigt kan bebyggelse og etablering af anlæg finde sted, såfremt landskabsinteresserne ikke herved tilsidesættes i væsentligt omfang. Anlæg skal tilpasses landskabet ved placering i terrænet, ved bygningshøjde og -materiale samt ved belysning for at undgå også langtrækkende negative konsekvenser for landskabet".

For den kystnære zone gælder: "I den kystnære zone uden for disse områdetyper skal hensynet til de landskabelige interesser prioriteres højt ved planlægning og administration. Med undtagelse af få områder er stort set hele Langeland beliggende i den kystnære zone og der kan derfor tages særligt hensyn til udviklingsmulighederne i de kystnære zoner".

De nye staldanlæg opføres i direkte tilknytning til eksisterende bygninger og opføres i samme materiale og farvevalg som tilsvarende bygninger på ejendommen. De nye bygningers placering, udbredelse og højde er enten den samme som eksisterende bygninger eller mindre.

Da den nye stald ligger i tilknytning til eksisterende bygningsmasse og da den opføres i stil og farver matchende det eksisterende byggeri, vurderes det, at der ikke skal stilles særlige vilkår til placeringen og udformningen af byggeriet. Placeringen af kalvehytterne imellem den eksisterende stald (stald nr. 4) og eksisterende plansilo og placeringen af det nye staldafsnit i direkte forlængelse af stald nr. 1 vurderes ikke at ville påvirke landskabet væsentligt. Endvidere vil den nye møddingsplads være helt skjult af omkringliggende bygninger.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil påvirke de landskabelige interesser væsentligt.

2.3 Gener

2.3.1 Lugt

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Hedevejen 6, der ligger ca. 194 meter fra et vægtet lugtcentrum på staldanlægget. Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse er Kirkeby 2, der ligger ca. 884 meter fra et vægtet lugtcentrum på staldanlægget. Nærmeste byzone ligger ved Nordenbro ca. 905 fra et vægtet lugtcentrum på staldanlægget.

I tabel 2 nedenfor er de beregnede lugtgeneafstande vist.

Tabel 2. Lugtberegningerne er fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægget lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse eller byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hedevejen 6	0	FMK	77,3	77,3	194,1	Ja
 Kirkeby 2	0	NY	158,2	142,4	884	Ja
 Nordenbro By, Magleby	0	FMK	244,3	244,3	904,9	Ja

Lugtberegninger i IT-ansøgningskemaet viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse.

Da alle lugtgeneafstande er overholdt, vurderes der ikke at være problemer i forhold til lugt.

2.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkilder

Støjkilder fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende kilder:

- Staldanlæg (vakuumpumpe og kolekompressor).
- Interne og eksterne transportere.
- Omrøring af gyllebeholder i foråret og efteråret i forbindelse med udbringning af husdyrgødning (periodisk støj).
- Levering af foder og foderblanding.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter ligge indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning og ensilering af majs ved høst.

Støjkilde	Driftstid/døgn (t)	Periode
Kompressor	0,5 time indenfor tidsrummet 08.00-16.00	Hver dag
Malkeanlæg (vakuumpumpe)	2 timer i hver af perioderne 05.00-08.00 og 16.30-18.30	Hver dag
Foderblanding	1 time hver formiddag	Hver dag
Påfyldning af gyllevogn	7-9 minutter hver time i tidsrummet 06.00-23.00	Ca. 1 uge om foråret og ca. 1 uge om efteråret

Beskrivelse af tiltag mod støj

De væsentligste støjkilder så som malke- og koleanlægget, kompressorer m.m. er placeret indendørs. Det vurderes således, at støj fra disse kilder ikke vil påvirke naboer i lokalområdet væsentligt. Der gøres opmærksom på at ansøger ejer Hedevejen 8.

I forhold til de nærmeste nabobeboelser ligger der bygninger imellem støjkilderne og de respektive nabobeboelser, hvilket medvirker til at afskærme for støjen.

Nærmeste nabobeboelse, som ansøger ikke selv ejer, er Hedevejen 6, der ligger nordvest for ejendommen og dermed i en gunstig retning i forhold til støjende aktiviteter, da de udendørs

støjende aktiviteter vedrørende foderblanding og påfyldning af gyllevogn ligger på modsatte side af driftsbygningerne end Hedevejen 6.

De væsentligste støjkloder ligger tilbagetrukket på ejendommen i forhold til de nærmeste nabobeboelser. Endvidere er der bevoksning eller bygninger imellem støjende aktiviteter og de nærmeste nabobeboelser.

Alle generelle krav vedrørende støj fra produktionsanlægget vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støjgener for omboende.

2.3.3 Lys

I det omfang dagslyset ikke slår til, vil lyset i staldene være tændt i forbindelse med den daglige arbejdsdag.

I de mørke timer vil der være tændt et orienteringslys i staldene, så dyrene kan orientere sig.

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der sidder udendørs orienteringslys, men i forhold til driftsbygningerne vil disse svage lyskilder kun i begrænset omfang være synlige i lokalområdet. Et eventuelt lysudfald fra staldene vil være begrænset og praktisk taget ikke synlige i lokalområdet.

Der gøres opmærksom på at der er tale om et eksisterende husdyrbrug, hvor alle ændringer foretages i eksisterende stalde. Der vil således ikke være ændringer i lysforholdene i forhold til det eksisterende husdyrbrug.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være lysgener for omboende.

2.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af gener fra fluer

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget. I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

2.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm. Håndteringen af foder sker fra plansiloerne, der er placeret i god afstand til de nærmeste nabobeboelser. Der er endvidere bygninger og levende hegn imellem stederne, hvor håndteringen af foder foregår.

Derfor vurderes det, at støv ikke vil have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til naboerne, og dels på grund af afstanden til nærmeste nabobeboelse.

2.3.6 Transport

Antallet af transporter til- og fra ejendommen er begrænset og forventes at ikke at blive forøget. Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, mælk og transporter i forbindelse med høst. På dage med udbringning af husdyrgødning og høst kan der være en rimelig stor trafik.

Antallet af transporter er relativt begrænsede, da der er tale om et mindre husdyrbrug.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Det er primært udbringning af husdyrgødning og bjergning af afgrøder ved høst, der kan forekomme udenfor tidsrummet 07.00 til 18.00.

Det forventes at omkring 10-20 % af transporterne vil ligge uden for tidsrummet 07.00-18.00.

På figur 1 nedenfor er til- og frakørselsvejene vist.

Figur 1. Til- og frakørselsveje til ejendommen.

Transporternes antal og art er vist i tabel 3 nedenfor.

Tabel 3. Oversigt over antal transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned efter udvidelse	Tidspunkt
Afhentning af mælk	183	183	1 transport hver 2. dag	kl. 00-24
Afhentning af døde dyr	12	12	1 pr. måned.	Kl. 7-18
Afhentning af dyr	26	26	2 pr. måned.	Kl. 7-18
Sojakager, rapsskrå m.m.	12	12	Hverdage. Evt. lørdag formiddag.	Kl. 7-18 (Kl. 7-14)
Majs, og andet grovfoder	75	75	ca. 1-2 uger ved høst.	Kl. 6-23
Korn og halm	50	50	Sæsonbestemt forår/efterår (3-4 dages varighed).	Kl. 6-23
Udbringning af gylle	150	150	Sæsonbestemt forår/efterår (4-7 dages varighed).	Kl. 6-23
Udbringning af dybstrøelse	40	40	Sæsonbestemt forår/efterår (4-7 dages varighed).	Kl. 6-23
Diverse (renovation, brændstof m.m.)	26	26	2 pr. måned.	Kl. 7-18
I alt (gns.)	574	574		

Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og det vurderes, at der ikke vil opstå gener som følge af transport.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener som følge af transporter til og fra ejendommen.

2.4 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Uheld med overløb, revnet gyllebeholder eller væltet gylletransport vil kunne foranledige forurening.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Såfremt en gyllebeholder revner eller springer læk, vil gældende lovgivning følges. Som udgangspunkt kontaktes kommunens miljøvagt eller der ringes til alarmcentralen.
- Gyllebeholderne tilses regelmæssigt, og der foretages 5. års beholderkontrol.

Hvis der skulle ske mindre uheld, kontaktes kommunens miljøafdeling. Der vælges altid de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko bliver mindst mulig (gyllespild kan f.eks. opdæmmes med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøafdeling ved mindre uheld og ringe 112 ved større uheld. Hvis der er tvivl, ringes der altid 112.

2.5 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011).

Opbevaring af olie og kemikalier

Dieselolie opbevares i dieselolietank på 1.200 l, der står indendørs på fast støbt underlag uden afløb.

Motorolie opbevares ligeledes indendørs på fast støbt underlag uden afløb. Der opbevares ikke spildolie på ejendommen.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst rum med fast støbt underlag uden afløb.

Medicinrester og emballage

Eventuelle medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Al affaldshåndtering sker i henhold til Langeland Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

2.6 Ammoniak

Ammoniakfordampning fra stald og lager

Den ansøgte husdyrproduktion har en ammoniakemission større end 750 kg NH₃-N pr. år.

Der er derfor foretaget beregninger, der viser, at krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) er opfyldt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknologi er beregnet til 2.244 kg NH₃-N/år.

Det ansøgte emissionsniveau er beregnet til 2.244 kg NH₃-N/år. Det vejledende BAT-krav er dermed overholdt. Der er ikke anvendt miljøteknologier til overholdelse af BAT.

Kravet om maksimal ammoniakemission er opfyldt med de anvendte staldsystemer.

2.6.1 Ammoniakafsætning på naturområder

Lokalområdet bærer præg af, at der ikke er ret mange naturområder. Der ligger kun ganske få naturområder indenfor en radius på 1.000 meter fra driftsbygningerne

Ammoniakdepositionen på de nærmeste naturområder i lokalområdet er vist i tabellen nedenfor.

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Enhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nedrift:	
Nr. 6. Vandhul	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	1,0
Nr. 5. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,6	3,6
Nr. 4. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Dn	0,0	0,0	4,3
Nr. 3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,4	4,3
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

2.6.2 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Det Sydfynske Øhav".

2.6.3 Kategori 1-naturområder

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Nærmeste potentielle naturområde, der kan være omfattet af kategori 1 natur, vurderes at være et overdrev, der ligger indenfor Natura 2000-området ca. 3 km sydvest for produktionsanlægget.

Totalbelastningen på naturområdet er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha.

Dermed er kravet om maksimal totaldeposition med ammoniak på kategori 1 naturområder overholdt.

2.6.4 Kategori 2-naturområder

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev >2,5 ha, der ligger ca. 1,7 km øst for produktionsanlægget.

Totalbelastningen på naturområdet er beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha.

Dermed er kravet om maksimal totaldeposition med ammoniak på kategori 2 naturområder overholdt.

2.6.5 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
- samt**
- at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder

Der ligger kun ganske få kategori 3-naturområde i lokalområdet og der er beregnet ammoniakdeposition på det nærmeste område, der ligger ca. 100 meter fra de nærmeste af driftsbygningerne.

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

2.6.6 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 -naturområder ligger et enkelt §3-beskyttet vandhul i lokalområdet, hvortil der er beregnet ammoniakafsætning. Dette naturområde er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition.

Da der er tale om §3-beskyttede naturområder, skal det vurderes, om der er risiko for en væsentlig tilstandsændring af de pågældende naturområder.

Der er ingen §3-beskyttede naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af øvrige naturområder, der ikke er kategori 3 naturområder.

2.6.7 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2-naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,0 kg NH₃-N/ha/år og 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der inden, der modtager en merbelastning på mere end 1 kg NH₃-N/ha/år.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

3 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer.

BILAG 1 – OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Oversigtskort med produktionsarealer.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens produktionsarealer i relation til figur B1.

Nr.	Anvendelse	Produktionsareal/ overfladeareal	Beskrivelse
Stalde			
1	Alle kvæg	645 m ² (ingen ændringer)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl, eller ringkanal)
2	Alle kvæg	85 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse
3	Alle kvæg	530 m ² (ingen ændringer)	Sengestald med spalter (linespil i kanal)
		250 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse
4	Alle kvæg	68 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse
5	Alle kvæg	10 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse
	Alle kvæg	338 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse (fastgulv eller spalter ved foderbord)
Opbevaringsanlæg			
G1	Gyllebeholder	453 m ² overfladeareal (1.720 m ³)	Flydelag
M0	Møddingplads	151 m ² overfladeareal (250 m ³)	Vil primært blive anvendt som plansilo til opbevaring af ensilage
M1	Ny møddingplads	40 m ² overfladeareal (60 m ³)	
Øvrige bygninger			
P1-P3	Plansilo	Ca. 1.000 m ²	Opsamlet overfladevand ledes til gyllebeholder

BILAG 2 – INDRETNING AF STALDE

Vedhæftet som særskilt bilag.

BILAG 3 - OPBEVARINGSKAPACITET

Vedhæftet som særskilt bilag.

Bilag 3. Hedevejen 17 - opbevaringskapacitet

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle kbm pr. år	Dybstr. Kbm pr. år	Gylle kbm pr. år i alt	Dybstr. Kbm pr. år i alt
Årskøer, tung race	Sengestald, gylle	85	33,1		2814	0
Årskøer tung race	Dybstrøelse	15	16,4		246	0
Årsopdræt, 0-6 mdr.	Dybstr.	22		1,89	0	41,58
Årsopdræt 6-27 mdr.	Sengestald med spalter	50	6,44		322	0
Årsopdræt 6-27 mdr.	Dybstrøelse	28		5,52	0	154,56

Gødningsproduktion i alt **3382** **196**

Spildevand og overfladevand	kvm overflade	kbm vand pr. kvm
Vand fra befæstede arealer	1200	0,7
Frdrag for overdækning af gyllebeholder	0	-0,4

Gødningsproduktion inklusiv vand fra befæstede arealer og frdrag for overdækning af gyllebeholder **4222**

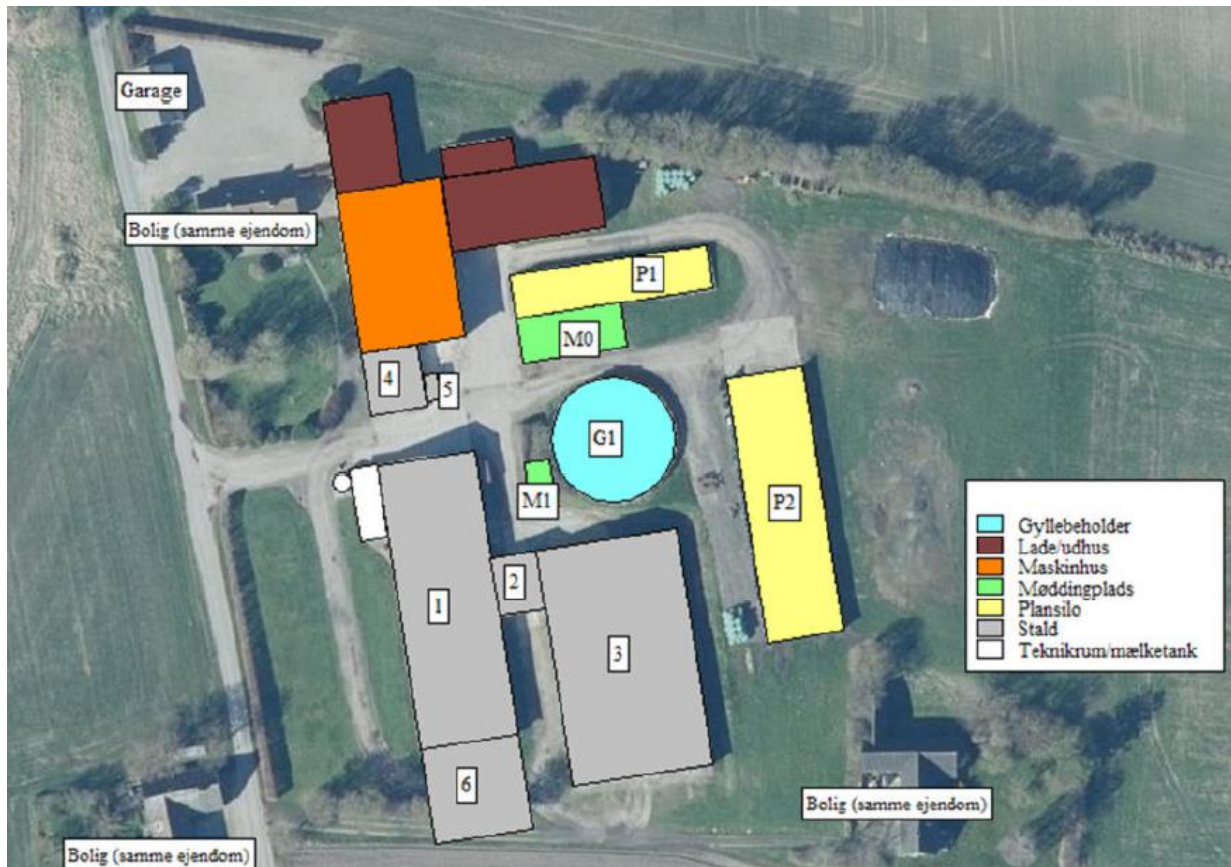
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneders **3166**

Opbevaringskapacitet til rådighed	
Gyllebeholder, Hedevejen 17	1720
Gyllekanaler, Hedevejen 17	670
Lejet gyllebeholder	780
Opbevaringskapacitet i kbm	3170
Opbevaringskapacitet i måneder	9,0

Beregningerne er foretaget ud fra normal 2023 (Christian Friis Børsting og Anne Louise Frydendahl Hellwing) (ed.): Normaltal for husdyrgødnings - 2023, 41 sider.
<https://anivet.au.dk/forskning/sektioner/husdyrernaering-og-fysiologi/normtal>

Endvidere henvises der til Landbrugets byggeblad nr. 95.03-03

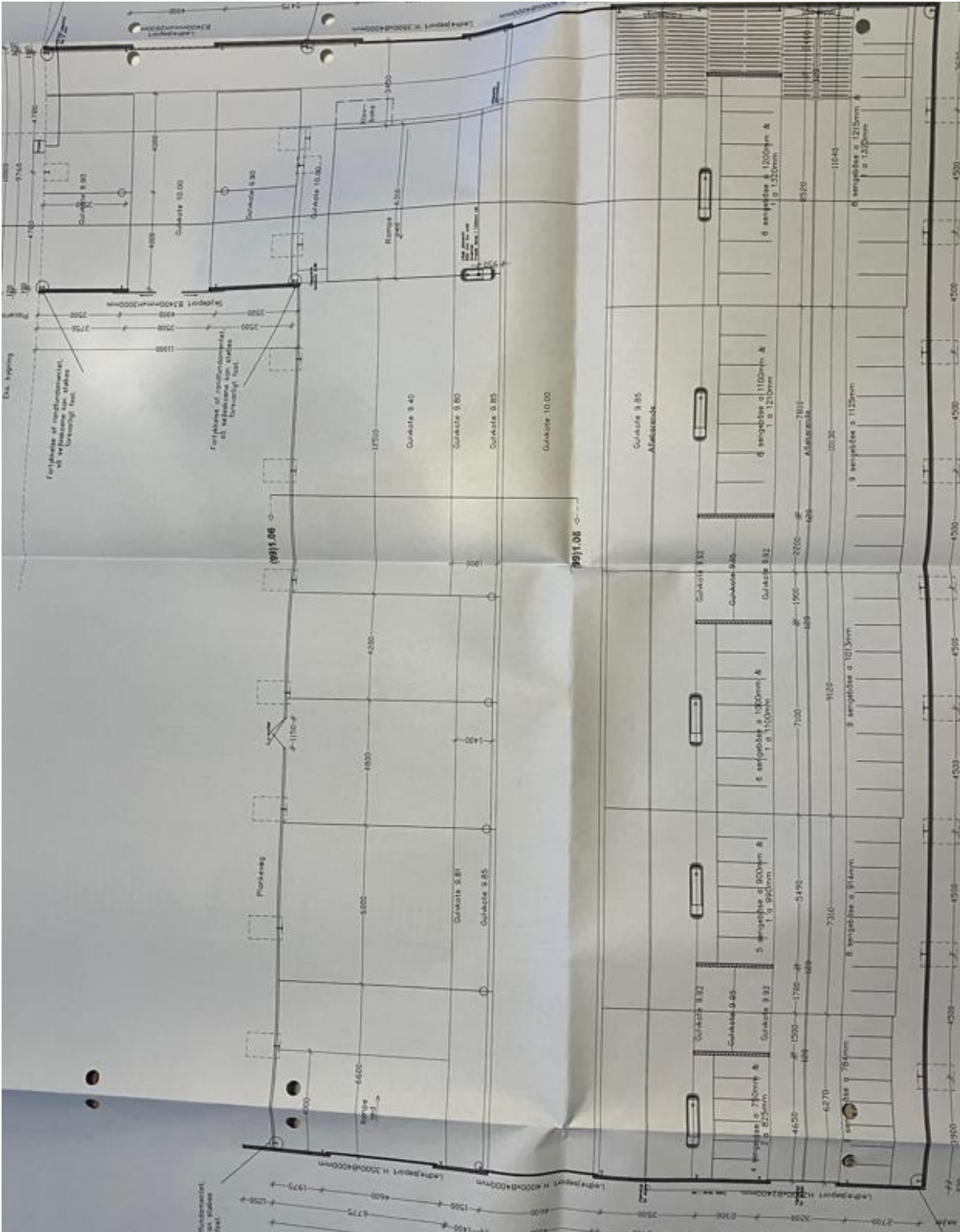
Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger og produktionsarealer

Produktionsarealer stald 1:

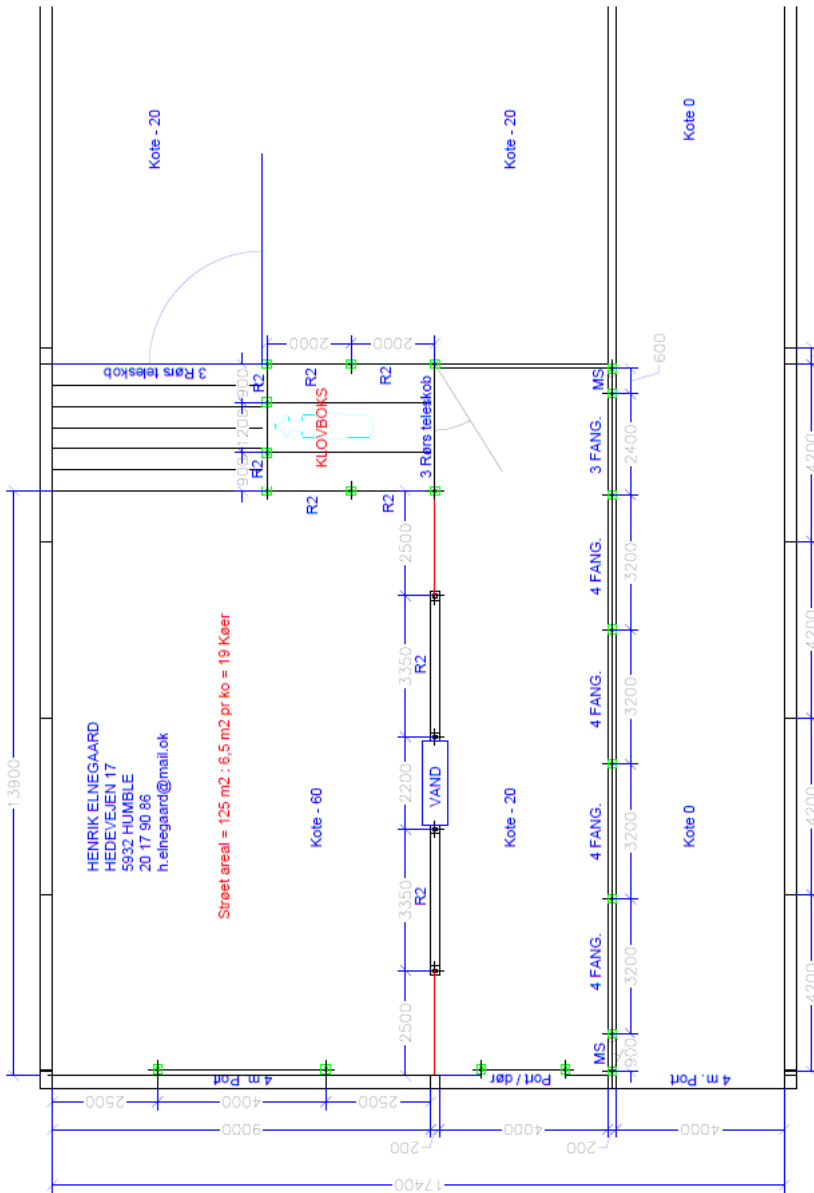
Produktionsareal stald 2 og 3:

Produktionsareal stald 4 og 5:

Produktionsareal stald 6:

Teknik og Miljø

LANGELAND
KOMMUNE

1. udgave

10. december 2020

Retningslinjer for indretning af tankpladser

Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg.

Hvorfor retningslinjer?

- Formålet med retningslinjerne er, at beskytte jord og grundvand mod forurening af olieprodukter.
- Retningslinjerne gælder for nyetablering af tankpladser, samt ved udskiftning af tanke på tankpladser.

Indretning af diesel- og benzintanke

- Tanke skal placeres på en plan og tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale.
- Tanke skal være overdækket og placeres i et kar eller lignende, der som minimum kan rumme hele tankens volumen.
- Overdækning og placering i kar eller lignende kan undlades, hvis der fra opsamlingskarret/tankpladsen er etableret afløb til offentligt spildevandssystem inkl. sandfang og olieudskiller med tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere hele tankens volumen.
- Tanke skal være sikret mod påkørsel f.eks. ved pullert/bøjler.
- Der skal være påmonteret en brudventil (breakaway valve) mellem tank og slange. Denne anordning sikrer, at slangen knækker ved kraftige ryk, og at tanken dermed ikke vælter. Samtidig lukker ventilen straks for udpumpning af diesel.
- Brudventil kan undlades ved tanke med håndpumpe og tanke, hvor tankpistolen ikke kan fastlåses.
- Udluftningsrør og påfyldningsstuds skal placeres indenfor opsamlingskarret.
- Hvis påfyldningsslangen kan nå udenfor tankpladsens belægning, skal der anvendes spildbakke ved påfyldningen.

Indretning af tankpladsen

- En tankplads skal være indrettet med tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale. En sten- eller flisebelægning er *ikke* at betragte som en tæt belægning.
- Tankpladsen skal være dimensioneret til tung trafik.
- Tankpladser skal være indrettet med fald mod afløb alternativt skal der anvendes spildbakke ved tankning.
- Ved tankpladsen skal der findes opsugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende, og et spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
- For udendørs tankpladser gælder, at der ikke må kunne løbe vand til pladsen fra tage, eller fra det omkringliggende terræn.

Indretning af afløb

- Afløb fra tankpladsen skal via sandfang og olieudskiller ledes til spildevandssystemet. Alternativt kan afløbet ledes direkte til anden beholder f.eks. gyllebeholder.
- Sandfang og olieudskiller skal dimensioneres i forhold til tankpladsens samlede areal og tankens volumen.

Vær opmærksom på at:

- Tankanlæg er omfattet af reglerne i Miljøministeriets Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietanksbekendtgørelsen).
- Afløb og udskilleranlæg skal indrettes efter gældende norm for afløbsinstallationer og rørcenteranvisning fra Teknologisk Institut.
- Olieudskiller og sandfang skal være tilmeldt den kommunale tømningsordning og udledning af spildevand kræver spildevandstilladelse fra Langeland Kommune.
- Ved etablering af tanke, skal det sikres, at gældende afstandskrav til f.eks. brønde og vandindvindinger kan overholdes, spørg Langeland Kommune.
- Bestemmelser i Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, og Olie tankbekendtgørelsen, kan stille skærpede krav til etableringen, for at sikre jord og grundvand mod spild.
- Brandmyndigheden skal godkende indendørs tankanlæg over 6.000 liter.
- Opstilling af benzintanke skal som regel altid godkendes af brandmyndighederne, spørg Langeland Kommune.
- Tanke skal altid anmeldes til Langeland Kommune – læs mere på kommunens hjemmeside www.langelandkommune.dk

Vedtaget i Trafik-, Teknik- og Miljøudvalget 16. november 2020.

Bilag 4. Støj

Kildestyrker

Der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Afhentning af mælk - lastbil	86	Lastbil i tomgang, Rapport nr. 21, Miljøstyrelsens Referencelaboratorium, Støj fra lastbiler, Målinger 2008

Driftstid

Ansøger har redegjort for følgende driftstider:

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter ligge indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning og ensilering af majs ved høst.

Støjkilde	Driftstid/døgn (t)	Periode
Kompressor	0,5 time indenfor tidsrummet 08.00-16.00	Hver dag
Malkeanlæg (vakuumpumpe)	2 timer i hver af perioderne 05.00-08.00 og 16.30-18.30	Hver dag
Foderblanding	1 time hver formiddag	Hver dag
Påfyldning af gyllevogn	7-9 minutter hver time i tidsrummet 06.00-23.00	Ca. 1 uge om foråret og ca. 1 uge om efteråret

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned efter udvidelse	Tidspunkt
Afhentning af mælk	183	183	1 transport hver 2. dag	kl. 00-24
Afhentning af døde dyr	12	12	1 pr. måned.	Kl. 7-18
Afhentning af dyr	26	26	2 pr. måned.	Kl. 7-18
Sojakager, rapsskrå m.m.	12	12	Hverdage. Evt. lørdag formiddag.	Kl. 7-18 (Kl. 7-14)
Majs, og andet grovfoder	75	75	ca. 1-2 uger ved høst.	Kl. 6-23
Korn og halm	50	50	Sæsonbestemt forår/efterår (3-4 dages varighed).	Kl. 6-23
Udbringning af gylle	150	150	Sæsonbestemt forår/efterår (4-7 dages varighed).	Kl. 6-23
Udbringning af dybstroelse	40	40	Sæsonbestemt forår/efterår (4-7 dages varighed).	Kl. 6-23
Diverse (renovation, brændstof m.m.)	26	26	2 pr. måned.	Kl. 7-18
I alt (gns.)	574	574		

Ansøger har supplerende oplyst, at det tager 10-15 min at afhente mælk, at foderblandingen foregår ved plansiloerne og der ændres ikke på praksis i forhold til nudriften, og at kraftfoder m.m. tippes af i lade.

Svendborg Kommune er enig i, at ovenstående oplysninger angiver de primære støjkloder

Svendborg Kommune vurderer, at indendørs placerede støjkloder som kompressor vakuumpumpe til malkeanlægget, aftipning af foder, og udfodring ikke skal medregnes.

Svendborg Kommune vurderer, at læsning af ensilage og blanding af fuldfoder samt aktiviteter omkring gylleomrøring og gylleudbring foregår afskærmet af eksisterende bygninger ift. omkringliggende naboer, og skal dermed ikke medregnes.

Afhentning af mælk foregår hver anden dag i løbet af dagen/aftenen/natten i cirka 10-15 min

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkloder udregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 7 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af den efterfølgende tabel.

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Afhentning af mælk	86 dB(A)	4	25	50

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningsen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning mv. Beregningsmodel kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hård eller blødt terræn og refleksion ved kilden.

Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

Hedevejen 6:

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Ja	133	Blød	Nej
K02					
K03					

Hedevejen 10.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R2					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	322	Blød	Nej
K02					

Hedevejen 21.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R3					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Ja	365	Blød	Nej
K02					
K03					

Resultat

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af det efterfølgende:

Hedevejen 6:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Afhentning af mælk	86	Ja	4	25	50	9	17	20
K02									
K03									
K04									
K05									
K06									
K07									
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							9	17	20

Hedevejen 10.

Beregningsresultat									
Referencepunkt R2									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Afhentning af mælk	86	Ja	4	25	50	11	19	22
K02									
K03									
K04									
K05									
K06									
K07									
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							11	19	22

Hedevejen 21.

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Afhentning af mælk	86	Ja	4	25	50		8	11
K02									
K03									
K04									
K05									
K06									
K07									
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total								8	11